

ŞIRNAK Baro Bülteni

ARALIK 2012 • SAYI: 5

Şırnak Barosu'nun yayın organıdır.

**UNUTURSAK
KALBİMİZ KURUSUN**

ŞIRNAK BARO BÜLTENİ
ARALIK 2012 - SAYI:5

İmtiyaz Sahibi
Av. Nuşirevan ELÇİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Rahşan Güleç

Editör
Av. Rüya ELÇİ

Bülten Ve Bilişim Komisyonu

Av. A.Aziz Tokay
Av. Mesut Gerez
Av. İlker BİRLİK
Av. Murat AYDOĞAN
Av. Hişyar Tay
Av. Nurullah Unan
Av. Sait Dursun
Stj. Av. Baran Nas

İletişim

0.486.2166383 (Şirnak)
0.486.6161430 (Cizre)
0.486. 5187878 (Silopi)
0.486.5512626 (İdil)

www.sirnakbarosu.org.tr
e-Mail: sirnakbarosu@
mynet.com

Grafik:
Ocak Grafik 0332 342 31 17

Baskı-Cilt:
DİZGİ OFSET
Y. Matbaacılar Sitesi
Dizgi Cad. No:6
Karatay/KONYA
0332. 342 00 05
ARALIK-2012

İÇİNDEKİLER

BAŞKAN'DAN	1
Editörden	2
Av. Nazan BİRLİK	3
Asit Kuyularından Arda Kalanlar	
Av. İdris TANIŞ	5
Gaspın Bedeli	
Av. M. Şivan HALAVRUT	9
İdam Haram Kürtaj Helal	
Av. Fazilet TAŞTAN ARSERİM	11
Sonsuzluk	
Stj. Av. Azad KAYASIZ	13
6100 sayılı HMK'nın getirdiği yenilikler	
Av. HişyarTAY	25
Gönlüm	
ÖZEL DOSYA	28
ROBOSKİ	
Av. A.Aziz TOKAY	29
Ölü Çocuklar Coğrafyası	
Av. Rüya ELÇİ.....	31
Roboski'ye Adalet	
Av. Savaş TANIŞ.....	33
Canım Çok Yanıyor	
Roboski'den bir mektup	36
Doğu ve Güneydoğu Baroları Roboski Raporu...	38
Roboski Basın Açıklaması.....	46
Meslek İçi Eğitim Faaliyetlerimiz	48
Etkinlikler	49
Basın Açıklamaları	51
Aramıza Yeni Katılanlar.....	62

Tekrar Merhaba...

Uzun aralar versek de yeni bir bültenle karşınızdayız. Bölgede her geçen gün gerinleşen ortam, biz hukukçulara öyle sorumluluklar yüklemekte ki, avukatlık mesleğini icra ederken dahi zorlanmaktayız. Bu yüzden bülten çıkarmaya da bir süre ara vermek zorunda kaldık.

Geçen yıl bu günlerde yaşadığımız Roboski katliamının şoku ve yüreklerimizi parçalayan görüntüler, bizlerde yaşama dair ciddi sorgulamalar yarattı. Tüm çabalara rağmen failerin tespiti ve yargılanmalarına ilişkin bir arpa boyu yol alınamaması da adalete olan inancımızı sarstı. Bu yüzden bültenimizin bu sayısında **“Roboski'nin takipçisi olacağımızı”** bir kez daha duyurarak **“Roboski Özel Bölümü”** oluşturduk.

Türkiye'nin son 30 yılına damgasını vuran Kürt sorununun çözümü için yeterli adım atılmaması ve güvenlik konseptinin ön plana çıkarılması sorunu daha fazla kan ve şiddet sarmalı içerisine çekmiştir. Kürt sorununa güvenlik ve asayiş bakış açısı ülkeyi kan gölüne çevirmiş, yüzlerce genç bu çatışmalarda yaşamını yitirmiş, yitirmeye de devam etmektedir. Gelinen aşama bir kez daha göstermiştir ki sorun bir güvenlik meselesi değildir. Sorun sosyal, ekonomik, siyasal ve psikolojik yönleri olan bir meseledir. Bu meselenin çözülme yöntemi müzakere yöntemidir. Ülkenin dört bir yanında başlamış açlık grevlerinin can kaybı yaşanmadan sonlandırılmasını da müzakere yolunda atılmış ilk adım olarak değerlendiriyoruz. Ancak atılan her adımdan sonra umutlanmaya fırsat bulamadan can kayıpları yaşanması, Kürtlere yönelik operasyonların artarak devam etmesi, sorunun çözülmek istenmediği inancını da güçlendirmektedir. Biz Şırnak Barosu olarak

tarafları sağduyuya ve karşılıklı müzakere ortamını yaratmaya çağırıyoruz.

Türkiye'nin komşularıyla ciddi sorunlar yaşadığı bu günlerde en büyük ihtiyacı iç barışını sağlamaktır. Kendi vatandaşlarının mutlu olmadığı bir devletin dış dünyaya vaat ettiği “refah ülke modeli” sizce dikkate alınır mı? “AKP hükümetinin çıkış noktasına geri dönmesi gerektiği” söylemi ülkede demokrat tüm kesimlerde dile getirilir olmuştur. Kürtlerle barışık, mazluma yakın, askeri vesayete karşı, statükoyu ve baskıyı reddeden, Avrupa Birliği hedefine bağlı imajı ile %53 oy oranını yakalayan AKP, bu hedeflerinden çok hızlı bir şekilde uzaklaşmaktadır. Bundan 2-3 yıl önce Ortadoğu’da sözü dinlenen bir ülke iken, izlenen yolların yanlışlığı sebebiyle uçağı düşürülen, bakanları ülkelere sokulmayan, ölen insanının hesabını soramayan bir ülkeye dönüşmüştür. Aynı yanlışların Kürt politikasında da sürdürüldüğü gözlemlenmektedir. Keza Türkiye konuşan, dikte eden ama dinlemeyen bir ülkeye dönüşmüştür. Haliyle bu tavır hem komşuları ile hem de kendi vatan-daşı ile arasını da açmaktadır.

Türkiye'nin sorunlarını ne bir bülten, ne de kütüphanelerce kitap çözememiş gibi görünüyor. Ancak unutmayalım devrimler küçük birlikteliklerle başladı. Biz de iki ayda bir çıkaracağımız bültenlerle öncelikle Kürt sorunu olmak üzere Türkiye'nin sorunlarına bizden bakış açılarıyla çözümler sunmaya çalışacağız. Hikayelerimizi anlatıp empati kurmanızı isteyeceğiz. Aramızda kuracağımız köprülerle Türkiye’de devrimler yaratırız belki de...

Acıların son bulması ve sevinçlerde ortaklaşılması dileğiyle...

Av. Nuşirevan ELÇİ

Şırnak Baro Başkanı

BAŞKANDAN

Editörün Notu

Uzun aralı yeni bültenimizle karşınızdayız. Şırnak Barosunun faaliyetlerinin, etkinliklerinin, basın açıklamalarının bir kısmı ile meslektaşlarımızın gündeme dair yazılarını bulacaksınız bu bültenimizde.

Faili meçhuller daima gündemimizde önceliğini koruyacaktır. Faili meçhullerin gömüldüğü yer iddiasıyla yapılan kazılar sırasında, topraktan çıkan bir kemiğe sevinmenin acısını ailelerle birlikte yaşadık. Bu acıyı bir kez yaşayan bir kişinin faili meçhullere sırtını dönebileceğine inanmıyorum. Av. Nazan Birlik'in yazısı kendisinin de bir faili meçhul yakını olması sebebiyle bu acıya hepimizi ortak etmekte...

Av. İdris Tanış "Gaspın Bedeli" yazısında, sona erse de gündemimizdeki yerini koruyan, hayatlarda onarılmaz yaralar bırakan açıklık grevlerini irdelemiş. Neden başlamıştı, nasıl sona erdi ve şimdi ne yapılmalıdır sorularına verdiği cevaplarla, bu konunun unutulmamacak kadar hassas olduğunu hatırlatıyor bizlere...

Ülkenin gündemi anlık söylemlerle değişiyor. Sabah uyandığınızda bir bakıyorsunuz ki, ülke gece bıraktığınız yerde değil... İdam ve kürtaj tartışması da böyle bir gece de gündemimize girdi. İdamın ne denli hukuk dışı bir ceza olduğunu herhalde söylemeye gerek yok. Bu konu gündeme getirilirken aslında Kürt sorununun ceza ve gözdağı ile çözüleceğine olan inancın da dışı vurulduğunu düşünmekteyim. Meslektaşımız Av. Şivan Halavrut "İdam Helal Kürtaj Haram" yazısında her iki konunun gündeme getirilişindeki çelişkiyi çok güzel anlatıyor.

Hangimiz kendimizi sonsuzluğa bırakmak istememiştir ki? Hele Kürt iseniz, hep bir kavganın, yoksunluğun içinde yaşamışsanız, acılarla kardeş olmuşsanız, önünüzde tüm heybetiyle yükselen Cudi'ye bakıp zirvesine çıkmanızın yasak olduğunu biliyorsanız, şöyle ciğerden bir kahkaha atmaya hiç öğrenememişseniz, sonsuzlukta kaybolmayı is-

temez miydiniz? Av. Fazilet Taştan Arserim'in şiirini okurken sizler de sonsuzlukta kaybolacaksınız.

Bölgenin gündemi ne kadar yoğun da olsa, avukatlık bizim mesleğimiz. Stj. Av. Azad Kayasız'ın hazırladığı usulde HMK ile gelen değişikliklerin anlatıldığı makalenin hepimize faydası olacağına inanıyoruz.

Ve Baromuzun şairi Av. Hişyar Tay'dan sizi alıp Şırnak'ın dağlarına, Silopi'ye, Cizre'ye, Cudi'ye ve Dicle'ye, İdil'e götürececek, Mem u Zin'in aşklarına ortak edecek bir şiir; Gönlüm...

Bu bültenimizde bir de özel bölümümüz var. Geçen yıl bu günlerde bir sabah 35 canımızın katledildiği haberi ile uyandık. Olayın üzerinden bir yıl geçtiği halde ne bir tutuklama oldu, ne de faillere dava açıldı. Dosya hakkında gizlilik kararı olduğundan ne gibi işlemler yapıldığını da bilemiyoruz. Meclis araştırmasından da bir sonuç çıkmayacağı beyanlarla anlaşıldı. Yani Roboski hem adalet hem de siyasal iktidar tarafından kendi kaderine terk edildi. Biz de Şırnak Barosu olarak bu olayı unutmak ve unutturmak isteyenlere inat, bu özel bölümle çıkardık bültenimizi. Av. Aziz Tokay'ın "ölü çocuklar coğrafyası" şiiri, Av. Rüya Elçi'nin "Roboski'ye Adalet" yazısı, Av. Savaş Tanış'ın "canım çok acıyor" şiiri acılarımızı otaklaştırmak için yazıldı. Bu ülke ancak her bir vatanşası "Roboski'ye adalet" diye bağırduğunda gerçek bir ülke olacak çünkü... Özel bölümümüzde ayrıca Bianet internet sitesinde Roboski başlığında yayınlanmış bir mektup, Bölge barolarının Roboski raporu ve basın açıklaması da var. Roboski arşivi oluştururken bir internet sitesinde rastladığımız şair Alparıslan Akdağ'ın "Legal bir yoksulluğun resmidir Roboski" şiirini de arka kapağımızda okuyacaksınız. Yüreğine sağlık Alparıslan Akdağ...

Yazıları ile bültenimize katkı sunan tüm meslektaşlarıma teşekkürlerimi sunuyor, yeni bir bültende buluşuncaya kadar umutla kalmanızı temenni ediyorum...

Av. Rüya ELÇİ

EDITÖRDEN

Asit Kuyularından Arda Kalanlar

“ Hiç kimse masum değildi. Sessiz kalmak, duymazlıktan gelmek bu kıyıma ortak olmak değil miydi aslında? ”

Bu ürkeklik ve sindirilmişlik değil midir, bugün bizi kuyu başlarına merakla sürükleyen? Yıllar yılı ardı sıra bizi de yakacağından korktuğumuz ateşin harlı alevleri belki bizi kuyulardan kurtardı, ama yüreğimizi yakıp geçti. Kocaman korlara dönüştü bu memlekette yürekler. Bugün listelerde adı geçen herkesin bir hikâyesi var. Benim canım da yanıyor. Salt kan bağım olduğu için değil, bu topraklarda yaşayanların herkesin acısına yüreğimi açtığım için. Ben sadece yol gözleyenlerden biriyim. Benimle aynı acıyı bölen, paylaşan yüzlerce kardeşim yaşıyor burada. Kimisi yolunu gözlediği babası ortadan kaybolduğunda daha annesinin karnındaki sıcaklığa dayanarak yaşıyordu. Yolunu gözlediği babasını sadece annesinin yatak odasında asılı koca çerçevele eski bir resimde görmüş, öylece bağlanmıştı. Adı ve resmi, bir de yürek burkan acısı, hiç eskimeyen acısı kalmıştı ona. Babası alındıktan 3 ay sonra doğduğu için hiç tanımadı onu. Saçlarını okşayamadı babası. Sevemedi, sarılamadı bir

tek defa. Hiç oynayamadı onunla. Hep bir yanı eksik, boynu bükük kaldı.

Büyük sır perdesi(!) aralanmaya çalışılırken yakalanan komutanın kızı ise ondan çok farklıydı. Babası hep yanı başındaydı. İlk adımını attığında, ilk “baba” dediğinde, ilk güldüğünde onunlaydı. O yüzden kaçak babası yakalandığında göz yaşları döküyordu hıçkırarak ve kahırlanıyordu. O da babam masum diyordu, kuyulara atılan, orda aranan diğer babalardan habersiz... Babasını resimlerden sadece resimlerden tanımak ne demek biliyor muydu, karanlık çöküp de yatağına girdiğinde kapı açıldığında, köpek havladığında, ağaçlardaki yaprak hışırtısına bile uyandığında acaba babam döndü mü demek nasıl bir duygu hiç tattı mı? Küçük Aleyna’dan daha şanslıydı, özlediğinde gidip ellerini tutabilecek, sarılabilecek bir babası hala vardı, araya giren demir parmaklıklara rağmen. Ya küçük Aleyna...

Her gün televizyonda birileri kuyulardan bahsediyor, kemiklerden, asitten

Av. Nazan BİRLİK

bahsediyor. Küçük Aleyna, annesinin bu haberleri izlemesine anlam veremiyor. Bilmiyor ki annesi umutlarını kuyulara bağlamıştır. O ölüm çukurları belki de annesinin bitmeyen yasının sonu olacaktır. Küçüktür Aleyna anlayamaz yası, hele kemiklerin umut oluşunu hiç anlayamaz. Babasından geriye kalan acının alevlerini bu kuyulardan çıkacak suların değil, kemiklerin söndüreceğinden bihaberdir.

Nasıl nasıl bir vahşet, bir kıyımdır bu? Suçsuz, çaresiz, kıstırdıkları masumlara acımayanlar, insan olma yetilerini, duygularını nerde unutmuşlardı. Gece nasıl koydular yastiğe başlarını ve nasıl daldılar uykuya... Kurşunlayarak köprü altına attıkları Murat'ı, öldürüp yaktıkları İdris'i, sınırdan öteye geçmek isterken adeta buhara dönüştürüp kaybettikleri Halil ile Mehmet'i nasıl böyle çarçabuk unuttular? Oysa onları bekleyenlerin yüreğindeki ateş hiç sönmedi. Onlar kıyımlarını beyinlerinin en ücra köşesinde bile tutmak istemezken, yol gözleyenlerin göz pınarları hep ıslak, yürekleri buruk, boyunları bükük kaldı.

Olmasaydı sonumuz böyle diyor-
du vatanından ayrı, sevdiklerinden ayrı
kalmaya mahkûm edilen Sevgili Ahmet
Kaya.

Birer yolcuyduk aynı ormanda kaybolmuş
Aynı çitirtıyla ürperen bir serçe
Hep aynı yerde karşılaştık tesadüf bu
Birer tomurcuktuk hayatın kollarında
Birer çiğ damlasıydık
Bahar sabahında, gül yaprağında..
Dedim ya, hiç yoktan susturuldu şarkımız
Yüreğim kanıyor, ciğerim kanıyor
Olmasaydı sonumuz böyle.

Sizleri unutmadık, unutmak isteyen-
lere de unutturmayacağız. Yüreğimizi ya-
kan bu ateşin bir tek kıvılcımı kalana dek,
bıkmadan, usanmadan haykıracağız. **Fa-
ili belli, katilleri belli diyecek, hesap so-
racağız.**

GASP'IN BEDELİ

Gasp; kısaca bir hakkın sahibinin rızası olmadan başka kişi veya kişilerce bu hakkın zorla, hile ile alınmasıdır. Durum böyle olunca aslında hile ve zorbalığı yapanın bir bedel ödeyerek haksızlığa uğrattığı kişi veya kişilerin haklarını iade etmesi gerekirken her nedense Türkiye’de haksızlığa uğrayan kişiler gasp edilen haklarını alabilmek için bedel ödemek zorunda kalmaktadırlar. Özellikle Kürtler bu ülkede gasp edilen tüm haklarını alabilmek için nice bedeller ödemiş ve halen ödemektedirler. Ölüm-lerden, köy yakma ve boşaltmalardan, işkencelerden, ağır cezalardan, sürgünlerden, tutuklanmalardan aklınıza gelebilen her türlü ezalardan geçen bir halk olmuştur Kürtler bu ülkede. 21. yüzyılda halen, hem hakları gasp edilen hem de bu hakların iadesi için bedel ödemek zorunda olan bir halktır. Bu nedenle yazımın başlığını bu şekilde seçmeyi uygun gördüm.

Çok yakın tarihimizde cezaevindeki birçok siyasi tutuklu ve hükümlü, Kürt Dili üzerindeki yasaklamaların kaldırılması ve cezaevinde hükümlü olarak bulunan PKK lideri Abdullah ÖCALAN’A uygulanan tecrit koşullarının sona erdirilmesi için aç-

lık grevine başladılar. Buradaki asıl sorun bu taleplerin haklılığı ve hukuki mi siyasi mi olduğu noktasında yoğunlaştı. Ancak bu konuya girmeden önce Türkiye’deki açlık grevlerini ve açlık grevlerinin sonuçlarını (alıntı yaparak) hatırlamakta yarar var.

Nazım Hikmet 29 Mart 1938’de **askeri kişileri üstlerine karşı isyana teşvik** suçuyla 15 yıl ağır hapse mahkûm edildi, aynı yılın ağustos ayında ise askeri isyana teşvikten 20 yıla mahkûm edilerek toplamda 35 yıl ağır hapis cezası aldı. Sonradan cezası 28 yıl 4 aya indirildi. Çeşitli ceza evlerinde 12 yıl tutuklu kaldıktan sonra, 1946 yılında TBMM’ne bir dilekçeyle başvurarak tahliyesini talep etti, fakat bu isteği reddedildi. Bu arada Birleşmiş Milletler Örgütü’ne bağlı Uluslararası Hukukçular Derneği 9 Şubat 1950’de Nazım Hikmet’in serbest bırakılması dileğiyle TBMM başkanına, milli savunma ve adalet bakanlarına birer mektup gönderdi. Bu girişimlerden bir sonuç alamayan Hikmet, Bursa Cezaevi’nde 8 Nisan 1950’de bir açlık grevine başladı. Avukatı yaptığı çeşitli görüşmelere dayandırarak iki gün sonra 10 Nisan 1950’de ara vermesini istedi. 2 Mayıs 1950’de tekrar açlık grevine başladı.

Av. İdris TANIŞ

Mayıs Darbesi'nde tutuklanıp Yassıada'ya gönderilen Celal Bayar, adli tıp raporuna göre 22 Mart 1963'de Kayseri cezaevinden tahliye edildi. Fakat altı gün sonra tekrar gözaltına alınarak aynı cezaevine gönderildi. Bu durumu protesto etmek için 3 günlük bir açlık grevi yaptı.

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan idam edilmelerinden hemen önce, Nisan 1972'de Mamak Askeri Cezaevi'nde on iki günlük bir açlık grevi başlattılar. 12 Eylül Darbesi'nden önce ve sonra çok sayıda açlık grevi yapıldı. Bu açlık grevlerinde özellikle Metris, Mamak ve Diyarbakır gibi cezaevleri ön plandaydı. Bunların içerisinde 1984 yılında Metris Cezaevi'nde başlayan ve üç kişinin ölümüyle sonuçlanan bir açlık grevi yaşandı. 14 Ağustos 1983'de hapisane yönetimi tarafından başlatılan, koğuşlardaki mahkûmlara ait eşyalara el konması ve mahkûmların aranmasının onur kırıcı şekillerde yapıldığı iddia edildi. Devrimci Sol ve TİKB tarafından 11 Nisan 1984'de açlık grevi başlatıldı. 400 mahkûmun katıldığı bu grev 45. günden sonra ölüm orucuna dönüştü. Açlık grevindekilerin talepleri şunlardı:

- Tek tip elbise uygulamasının kaldırılması
- İşkencelerin sona ermesi
- İnsani ve sosyal yaşam koşullarının düzenlenmesi
- Siyasi tutukluluk hakkının tanınması

Bu grev sırasında Abdullah Meral (63 gün), Haydar Başbağ, Fatih Öktülmüş (66 Gün) ve Hasan Telci (72 gün) öldü. Zeynel Polat ise 75 gün boyunca açlık grevi yaptı. 1985 yılında Met-

ris cezaevinde açlık grevine devam eden 35 kişi kaldı. Şubat 1986'da tek tip kıyafet uygulamasına son verildi ve bir süre açlık grevleri durdu. Temmuz 1987'de Sağmacılar Cezaevinde 50 mahkûm açlık grevine başladı ve bu grev Anadolu'daki cezaevlerine yayıldı. 13 Ağustos 1987'de TAYAD temsilcileri ile yönetimin yaptığı görüşmeler sonucunda istekler kabul edildi ve açlık grevi durduruldu. 1988'de Diyarbakır Cezaevi'nde Mehmet Emin Yavuz açlık grevi yaparken öldü. Dönemin adalet bakanı Mehmet Topaç tarafından tek tip kıyafet uygulaması hakkında tekrar bir genelge verilmesine rağmen çok sayıda hapisanede açlık grevleri başlatıldığı için uygulamaya konulamadı. Necmettin Erbakan ve Tansu Çiller'in koalisyon hükümetiyle yönetimde buldukları 1996 yılında, adalet bakanı Mehmet Ağar'ın çıkarttığı cezaevleri ile ilgili Mayıs Genelgesi olarak bilinen genelgeyi protesto etmek için açlık grevi başlatıldı. Mayıs sonuna kadar ülkedeki yaklaşık 43 cezaevine yayıldı. Toplam 2174 mahkûm açlık grevi ve 355 mahkûm da ölüm orucuna katıldı. İlk açlık grevi Diyarbakır E tipi cezaevinde PKK davasından tutuklu kişilerce başlatıldı. Bu olay sonucu on kişi hayatını kaybetti. Hükümetin değişmesiyle Mehmet Ağar'ın yerine gelen Şevket Kazan bu genelgeyi iptal etti. İHD, İHV, ÇHD, Tabipler Birliği, TMMOB gibi sivil toplum kuruluşları adalet bakanıyla çeşitli temaslarda bulundu. Bu açlık grevlerinden, Abdullah Öcalan davası için Mayıs 1999'da Ankara DGM tara-

findan hazırlanan iddianamede PKK faaliyetlerinin bir parçası olarak cezaevi faaliyetleri olarak söz edilmiştir. Bu açlık grevlerini örgütün organize ettiği ve HADEP, TADER ve TAYAD - DER gibi kuruluşların

“

21. yüzyılda halen, hem hakları gasp edilen hem de bu hakların iadesi için bedel ödemek zorunda olan bir halktır. Bu nedenle yazımın başlığını bu şekilde seçmeyi uygun gördüm.

”

bu grevlere destek verdiği ifade edilmiştir.

Bir sonraki kitlesel olarak tanımlanan açlık grevi 20 Ekim 2000'de birçok cezaevinde aynı anda başladı. F tipi cezaevlerinin kapatılması, Terörle Mücadele Yasası'nın kaldırılması gibi taleplerle 816 mahkûmun başlattığı açlık grevi yaklaşık bir ay sonra ölüm orucuna döndü. Ölüm orucuna dönmüşükten sonra

Hayata Dönüş Operasyonu adı altında cezaevlerine operasyonlar düzenlendi. Bu operasyonlar sırasında otuz mahkûm ve iki jandarma hayatını kaybetti. Açlık grevine son verilmesi için Yaşar Kemal, Zülfü Livaneli, Orhan Pamuk, Oral Çalışlar ve Can Dündar gibi isimler Bayrampaşa Cezaevi'nde görüşmeler yaptı. 1996 ve 2000'li yıllarda açlık grevleri nedeniyle pek çok mahkûm özellikle Wernicke Korsakoff Sendromu olmak üzere birçok açlığa bağlı hastalığa yakalandı. 2002 yılında Ahmet Necdet Sezer tarafından iki yüzün üzerinde siyasi suçtan mahkûm olan kişi, sağlık sorunları nedeniyle aftan yararlanarak serbest kaldı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti Ankara'da TEKEL işçileri tarafından gerçekleştirilen kitlesel açlık grevi eylemi, ulusal ve uluslararası basında yer almış, siyasi platformda tartışma yaratmıştır.

Kısaca Türkiye'de yapılan açlık grevlerinde yaklaşık 50 kişi hayatını kaybetmiş ve binlerce kişide sakat kalarak gasp edilen haklarını bedel ödeyerek alabilmişlerdir.

12 EYLÜL 2012 AÇLIK GREVLERİNİN NEDEN VE SONUÇLARI

Türkiye'de özellikle 2005 yılından beri Seçilmiş belediye başkanları, milletvekilleri, İl Genel Meclis Üyeleri, Belediye Meclis Üyeleri, siyasi parti çalışanları ve Siyasi Parti kitleleri, siyasal faaliyetleri nedeniyle, önce örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemekten, son zamanlarda örgüt üyesi veya örgüt yöneticisi suçlamalarıyla gözaltına alınıp uzun süreli tutukluluk durumuyla karşı karşıya bırakıldılar. İlk olarak Ana KCK davasında başlayan Kürtçe savunma isteği, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesince reddedilince Kürtçe savunma talebi tüm mahkemelere yayıldı, birçok insan savunması alınmaksızın mahkûm edildi ve tutuklu olarak uzun süre cezaevi koşullarına mahkûm edildi. Aynı zamanda Abdullah ÖCALAN'IN avukatlığını yapan meslektaşlarımız mesleki faaliyetleri nedeniyle tutuklandıktan sonra; Abdullah Öcalan'la yasal olarak görüşmek isteyen diğer avukatlar da "koster bozuk" gerekçesiyle müvekkilleriyle görüştürülmeyince ve Öcalan tecrit altına alınca böyle bir açlık grevi baş gösterdi. 12 Eylül 2012 de başlayan açlık grevleri 67. gününde ölüm olayı yaşanmadan olayın aktörlerinin görüşmeleri sonu sona ermiştir.

Bu açlık grevinin talepleri olan Ana dilde savunma ve Ana dil hakkı hukuksal açıdan incelendiğinde; İlk olarak akla gelen Türkiye'nin 1. Dünya savaşından sonra imzalamış olduğu Lozan Antlaşması'dır.

“ Kısaca Türkiye’de yapılan açlık grevlerinde yaklaşık 50 kişi hayatını kaybetmiş ve binlerce kişide sakat kalarak gasp edilen haklarını bedel ödeyerek alabilmişlerdir. ”

Bu antlaşmanın 39. Maddesine göre: **“Devletin resmi dili bulunmasına rağmen Türkçeden başka bir dil konuşan Türk uyruklarına, mahkemelerde kendi dillerini sözlü olarak kullanabilmeleri bakımından uygun kolaylıklar sağlanacaktır.”** Her ne kadar Türkiye’deki adli makamlar bu düzenlemenin gayri Müslimlere yönelik olduğu ve Kürtlerin asli unsur olarak bu düzenleme şartlarından yararlanmayacağına belirtmiş iseler de, ülkenin nüfusunun büyük bir kısmını oluşturan Kürtlerin ana dil hakkının bu şekilde engellenmesi tuhaf olduğu gibi; asli unsur olarak kabul edilen bir halka, azınlıklara tanınan hakların dahi tanınmaması gibi bir mantıksızlık ortaya çıkarmıştır. Ayrıca bu konuyla ilgili Türkiye’nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşmenin 17, 20, 29 ve 30 maddeleri de açık düzenlemelere yer vermiştir.

Bu sorunun son çıkacak paketle “Kürtçe savunma yapmak isteyen kişinin kendisinin tercüman buldurması ve tercüman ücretini karşılayarak Kürtçe savunma hakkının tanınması, sadece iddianamenin okunmasından ve savcılık mütaalaasından sonrası” ile sınırlandırılması da haksızlık olduğu gibi ileride yine sorun olmaya devam edeceğe benziyor. Bu işin en net çözümü Kürtçenin tüm kamusal faaliyetlerde sınırsız olarak kullanılmasının ve geliştirilmesinin önünün açılmasıdır.

Abdullah ÖCALAN’IN üzerindeki tecride ilişkin talebin de hukuksal boyutları ve aynı zaman da siyasal boyutları vardır.

Her şeyden önce hükümlü kim olursa olsun Anayasa gereği herkes ile eşit haklara ve eşit koşullara sahip olabilmelidir. 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında ki kanunun 59/1.maddesine göre hükümlü, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde avukatları ile vekâletnamesi olmaksızın en çok üç kez görüşme hakkına sahiptir. Eğer vasiden alınmış bir vekâletname varsa görüşme konusunda sınır bulunmamaktadır. **Burada ki sorun, avukatların Abdullah Öcalan’la yaptıkları görüşmenin mesleki icra çerçevesinde olup olmadığı ve vasiden alınmış vekâletname bulunması halinde de görüşmenin salt mesleğin icrası ile sınırlı kalıp kalmayacağı noktasında yoğunlaşmaktadır. Buna daha çok toplumun ihtiyaçlarını gözeterek yaklaşmak çok daha akılcı ve yararlıdır. Bu gün Türkiye’deki herkes Abdullah Öcalan’ın Kürt sorunu ve silahların susması noktasında çok etkili olduğu konusunda hemfikirdir. Böyle bir durumda görüşmenin önündeki engellerin kaldırılmasının hatta kayda alınan bu görüşmelerin önünün açılmasının ülke menfaatine daha uygun düşeceği göz ardı edilmemelidir.** Ayrıca Abdullah Öcalan’la ilgili AİHM’de devam eden davalar olduğu düşünüldüğünde 5275 sayılı yasanın 59/5 Maddesi gereğince de görüşmenin yasal olduğu sonucuna varılmalıdır.

Son olarak bu açlık grevinin can kaybı yaşanmadan sona ermesinde emeği geçen herkese teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Kürtaj Haram İdam Helal

Türkiye’de neden idam tartışılmaktadır? Siyasi suçlular için mi getireceksin idam cezasını? Tartışılanlara göre öyle. “İdam gelirse terör biter” diyenler bile var. Adam zaten dağa çıktığında ölmeyi göze alarak dağa çıkmıyor mu, dağa çıkana “seni idam edeceğim” demek ne kadar caydırıcı olabilir acaba?

Çok değil yaklaşık 3-4 ay önce kürtajın günah olduğunu söyleyen kesimlerin, aradan çok uzun zaman geçmeden idam konusunu gündeme getirmesi akla ilk başta bu milletin balık hafızalı olduğu fikrine dayandıklarına inanmamızı sağlamıştır. Dur orada arkadaş, balık hafızalı olabiliriz ama aptal da sayılmayız. Bazı kesimlerin söylediği gibi Allahın verdiği canı Allah alır. Ki bunu söyleyen de aynı kesimlerdir... Şimdi akla şu gelmektedir. Bazı insanların istediği gibi idam gelse, bunu Allah istedi diye mi gelecek yoksa kendi elinizle değil de başkasının eliyle mi uygulayacaksınız bu kararları?

Peki idam cezası neden isteniyor? Bunun tek bir açıklaması vardır; suçluyu suçtan caydırmak için uygulanan bir müeyyide olarak düşünülmesidir. Hâlbuki bu konuyu biraz araştırdığımızda bunun doğru olmadığı anlaşılacaktır ki; örneğin, idam cezasını destekleyen ABD idam cezasına karşı Avrupa ülkelerine göre daha yüksek bir suç oranına sahiptir. Biraz da geriye

dönsek örneğin Türkiye’de 1920’de Meclisin kuruluşundan 1984’te idam cezasının fiilen kaldırılmasına kadar geçen 64 yıllık dönemde, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanan ve infazı gerçekleştirilen idam cezası kararı sayısı 712’dir. Bunların 15 tanesi kadın hükümlüdür. Ancak bu rakama İstiklal Mahkemeleri’nin, Meclis’i devre dışı bırakarak aldığı idam kararları dahil değildir. Meclise gelmeden İstiklal Mahkemeleri tarafından verilen 1500 - 2000 civarında idam kararı bulunduğu tahmin edilmektedir. Prosedüre göre mahkemeler tarafından verilen idam kararları Yargıtay’da onaylandıktan sonra Meclis’e gönderiliyordu. Meclis’in de idam kararını onaylaması halinde idam cezası infaz ediliyordu. İnfaz kurallarına göre ölüm cezası hükümlünün mensup olduğu din ve mezhebin hususi günlerinde yerine getirilmiyor, hamile kadınlar doğum yapana kadar, akıl hastalığı tespit edilenler akli dengesi düzelene kadar idam edilmiyordu. 18 yaşından küçükler ve 65 yaşından büyükler hakkındaki idam cezası infaz

Av. M. Şivan
HALAVRUT

edilmiyordu, (maalesef bunun istisnası da var ülkemizde mesela Erdal EREN daha 17 yaşındayken 2 günde çıkarılan mahkeme kararıyla kemik yaşının 18 yaş ile uyumlu olduğu gösterilerek 19 Mart 1980'de asılarak idam edilmesi).

İnfazlar 1965 yılına kadar gündüzleri ve halkın izleyebilmesi için alenen ve belirli noktalarda İstanbul'da Sultanahmet Meydanı'nda, Ankara'da Samanpazarı'nda gerçekleştiriliyordu. 1965 yılında İnfaz Kanunu'nda yapılan düzenlemeden sonraki infazlar cezaevi avlularında, güneş doğmadan önce, gizli olarak yapılmıştır. Türkiye'de idam cezası ilk önce 2002'de savaş, çok yakın savaş tehdidi ve terör suçları halleri dışındaki suçlar, 2006'da ise tüm suçlar için 5218 sayılı kanunla tamamen kaldırılmıştır. Türkiye, ölüm cezasını kaldıran AİHS'e ek 6 ve 13 nolu protokolleri 4913 sayılı ve 26.06.2003 tarihli kanunla, ölüm cezasının kaldırılmasına ilişkin Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'ne ek 2 nolu protokolü ise 5415 sayılı ve 28.10.2005 tarihli kanunla onaylamıştır. Türkiye, uluslararası sözleşmeler çerçevesinde altına girdiği yükümlülüklerin bir gereği olarak başta anayasa olmak üzere iç hukukunda da gerekli düzenlemelere gitmiştir. Artık ölüm cezaları, bu hükümet ve bundan sonra gelecek olan her hükümette Türkiye'nin kendi iç sorunu olmaktan çıkmıştır.

Türkiye'de neden idam tartışılmaktadır? Siyasi suçlular için mi getireceksin idam cezasını? Tartışılanlara göre öyle.

"İdam gelirse terör biter" diyenler bile var. Adam zaten dağa çıktığında ölmeyi göze alarak dağa çıkmıyor mu, dağa çıkana "seni idam edeceğim" demek ne kadar caydırıcı olabilir acaba? Mesele suçların önüne geçmek caydırmak değil midir? Eğer öyle olsaydı şu an yürürlükte olan Ceza Kanunumuz suçlara en ağır cezalar veren kanunlar sıralamasında dünyanın önde gelen kanunları arasında olduğuna göre, suç oranının en düşük olduğu ülkeler arasında da olması gerekmez miydi? Ceza vererek suç oranını ortadan kaldırmayı istemekle, kaşıkla değirmen döndürmek arasında hiçbir fark yoktur aslında.

İdam cezası vererek suç işleyen insanların toplumun yeniden bir parçası olmaları engelleniyor mu? İdam cezası alanlar duygusal olarak ölmek istemiyorlar, bu da insan haklarını ihlal etmiyor mu?

Bazı idam mahkûmlarının infazlarına dakikalar kala yeni deliller ortaya çıkarak suçsuz oldukları anlaşılmıştır, peki ya idam edildikten sonra bu deliller ortaya çıktığında bunun telafisi olabilir mi? İdam cezası alan birisine tarih verip "seni şu tarihte öldüreceğiz" demek ve bunun farkındalığı ile onu yaşatmak suçların en adisi ve işkencelerin en büyüğüdür.

Bu işin neticesine varıldığında, insan ister ana rahminde bir cenin iken, isterse de idam cezasına çarptırılmış bir hükümlü olsun hiçbir şey insanın yaşama hakkının elinden alınmasına sebep ve mazeret kabul edilemez.

Sonsuzluk

Av. Fazilet TAŞTAN ARSERİM

*Ben toprak olmak istiyorum;
Sarıp sarmalayıp binlerce canlıyı bağrımda beslemek,
Can olmak, can vermek istiyorum doğaya.
Rengârenk çiçeklerden taç yapmak dağlarım,
Yeşiller giydirmek ovalarıma...
Türkü türkü sevdalanıp yağmura,
Bağrımdan bereketler sunmak istiyorum*

*Ben yağmur olmak istiyorum;
Bulutlardan yeryüzüne süzülüp,
Şehir şehir, diyar diyar dolaşmak...
Bir sevdalının gözyaşına karışıp dağlar aşmak,
Çatlamış topraklara umut olup, yeryüzünü yıkamak,
Bütün canlılara o büyümlü şarkıyı fısıldayıp,
Sonra toprağ , denize karışmak ...*

*Ben güneş olmak istiyorum;
Dünyanın en kuytu köşelerine sızmak,
Bir haziran sabahı, kum tanelerinin içini ısıtmak,
Yaprakların, rengârenk çiçeklerin, otların başını okşamak...
Pencereden süzülüp, bir bebeciğin yanaklarına konmak...
Barışı ve kardeşliği yalansızca yaşamak,*

*Karanlıklara ışık olmak...
Üşümüş bir annenin yüreğine dokunup,
Sonunda geceye teslim olmak...*

*Ben rüzgâr olmak istiyorum;
Tatlı hışırtılarla Cudi Dağı'ndan kalkıp,
Bir genç kızın saçlarına dolanmak...
Denizleri coşturup bir hışımla,
Yayla çiçeklerinin kokusundan çalmak...
Buğday başaklarında dansa durup,
Yorulunca gökyüzüne karışmak...*

*Sonsuz olmak istiyorum, sonsuz!
Yaşadıklarımla rüzgar kadar hoyrat,
Sevgimle yağmur kadar üretken,
Hayallerimle toprak kadar bereketli,
Başardıklarımla güneş kadar sonsuz olmak istiyorum....*

Mülga 1086 Sayılı HUMK Yerine Yürürlüğe Giren 6100 Sayılı HMK'nın Getirdiği Yenilikler

“ Yeni yasanın, tam anlamıyla tüm talepleri karşıladığı söylenirse de hâlihazırda mevcut ve müstakbel ihtilafları büyük oranda çözüme kavuşturacağı kanaatindeyim. ”

Evvelmirde bu makaleyi kaleme almamın gerekçesini siz değerli hukukçulara izah etmek istiyorum. Bilindiği gibi ihkak-ı hak, belirli istisnalar dışında bir hak arama yöntemi değildir. Bu durumda hakkına kavuşmak isteyenler, en önemli hak arama yöntemi olan dava yoluyla mahkemelere başvurmalıdırlar. Bu başvuruların hedefine doğru ve başarılı bir şekilde ulaşılabilmesi için davanın açılmasından hükmün kesinleşmesine kadar olan aşamaların ve usulü bilgilerin bilhassa da usul yasasında yapılan değişiklikler ile getirilen yeniliklerin iyi bilinmesi gerekir.

85 yıldır yürürlükte olan 1086 sayılı HUMK 2011 yılında mülga oldu. Yerine getirilen 6100 sayılı HMK ciddi değişikliklere imza attı. HUMK döneminde çalışan Avukat meslektaşlarımızın yeni yasaya ayak uydurmalarının uzun zaman alacağı aşikardır. Bu itibarla, Avukat meslektaşla-

rımızın, HMK'yla entegrasyonlarının sağlanması için bu değişikliklere ilişkin yazıyı kaleme aldım.

Genel olarak HUMK ile HMK karşılaştırıldığında, HMK'nın tabiri caizse devrim niteliğinde değişiklikler getirdiği görülecektir. HUMK'un yürürlükte olduğu dönemde yasada yer almayan, doktrinde tartışmalı olan ve mahkemeler tarafından da farklı şekillerde yorumlanan birçok husus HMK'ya alınarak tartışmalara ve farklı uygulamalara son verilmiştir. Diğer yandan HUMK'da bulunan kanun boşlukları da doktrin ve uygulamanın benimsediği şekilde doldurulmuştur. HMK'yla beraber yasanın dili de sadeleştirilerek günümüz Türkçesine uyarlanmıştır. HMK, HUMK'a nazaran daha az maddeden oluşmaktadır. HMK'ya bakıldığında yapılan değişikliklerin Usul ekonomisi ilkesi ile yargıyı hızlandırma gibi temel ilkeler çerçevesinde yapıldığı görülecektir. Yeni yasa-

Stj. Av. Azad KAYASIZ

“ 85 yıldır yürürlükte olan 1086 sayılı HUMK 2011 yılında mülga oldu. Yerine getirilen 6100 sayılı HMK ciddi değişikliklere imza attı. HUMK döneminde çalışan Avukat meslektaşlarımızın yeni yasaya ayak uydurmalarının uzun zaman alacağı aşikardır. Bu itibarla, Avukat meslektaşlarımızın, HMK'yla entegrasyonlarının sağlanması için bu değişikliklere ilişkin yazıyı kaleme aldım. ”

nın, tam anlamıyla tüm talepleri karşıladığı söylenirse de hâlihazırda mevcut ve müstakbel ihtilafları büyük oranda çözüme kavuşturacağı kanaatindeyim.

6100 Sayılı HMK'nın Getirdiği Önemli Yenilikler

1-) GÖREV

Mülga HUMK'a göre görevli mahkeme, dava konusunun değer ve miktarına göre tayin ediliyordu. HMK bu uygulamaya son vermiştir. HMK. m.2 uyarınca artık, dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın malvarlığı haklarına ilişkin davalarla şahıs varlığına ilişkin davalarda görevli mahkeme aksine bir düzenleme bulunmadıkça Asliye Hukuk Mahkemesidir. Yani, ancak yasayla belirtilen hallerde Sulh Hukuk Mahkemeleri görevlidir. Diğer durumlarda Asliye Hukuk Mahkemeleri görevli olacaktır. Bu değişiklik son derece isabetli bir değişiklik olmuştur. Zira bundan böyle görevli mahkemenin tespiti çok kolay olacaktır.

Mülga HUMK. m.7 f.3'göre; Bir dava asliye hukuk mahkemesinde hükme bağlandıktan sonra, davanın sulh hukuk mahkemesinin görevi içinde olduğu ileri sürülerek üst mahkemede itirazda bulunulamaz. Bu fıkra HMK'ya alınmamıştır. Ne-

deni de usul ekonomisi ilkesidir. Zira tüm aşamalardan geçerek sonuca ulaşmış bir davanın görevsizlik nedeniyle alt dereceli mahkemeye gönderilmesi usul ekonomisi ilkesine aykırıdır.

2-) YETKİ

Genel yetkili mahkemede bir değişiklik söz konusu değildir. Bazı yetki çeşitlerinde kısmi değişiklikler söz konusudur.

• **Türkiye'de yerleşim yerinin bulunmaması halinde yetki;** HUMK'a göre Türkiye'de yerleşim yeri ve mutad meskeni bulunmayanlar hakkında Türkiye'de herhangi bir malının bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir. HMK buna bir değişiklik getirdi, artık herhangi bir malının değil, sadece uyumsuzluk konusu malın bulunduğu yer mahkemesi yetkili olacaktır.

• **Sözleşmeden doğan davalarda yetki;** HUMK'a göre sözleşmelerden doğan davalarda yetkili mahkeme, sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesi ile sözleşmenin kurulduğu yer mahkemesiydi. HMK. m.10 uyarınca artık sadece sözleşmenin ifa yeri mahkemesi yetkilidir.

• **Haksız fiilden doğan davada yetki;** HUMK'a göre haksız bir fiilden doğan davada yetkili mahkeme, haksız fiilin işlendi-

ği yer mahkemesidir. HMK buna üç yetkili yer daha eklemiştir. Buna göre, haksız fiilin işlendiği yer mahkemesi yanında zararın meydana geldiği veya gelme ihtimalinin bulunduğu yer ya da zarar görenin yerleşim yeri mahkemesi de yetkilidir.

• **Yetki sözleşmesi;** HMK'da yetki sözleşmesi HUMK'dan birçok noktada farklı bir şekilde düzenlenmiştir. Yeni yasayla beraber yetki sözleşmesinin taraflarında değişikliğe gidilmiştir. HUMK'a göre herkes yetki sözleşmesi yapabiliyordu. HMK'ya göre artık sadece tacirler veya kamu tüzel kişileri kendi aralarında yetki sözleşmesi yapabilirler. HUMK döneminde yetki sözleşmesiyle yetkilendirilen mahkemelerin genel yetkili mahkemenin yetkisini ortadan kaldırıp kaldırmadığı konusu tartışmalıydı. HMK bu tartışmaya son vermiştir.

Artık, HMK. m.17 uyarınca, taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça dava, sadece sözleşmeyle belirlenen bu mahkemelerde açılacaktır. Yani genel yetkili mahkemenin yetkisini ortadan kaldırır. Diğer şartlar HUMK'la aynıdır. Yetki sözleşmesinde tarafların daraltılması eleştiriye açık bir konudur.

3-1) GÖREVSİZLİK VE YETKİSİZLİK KARARI ÜZERİNE YAPILACAK İŞLEMLER

Bu konuda iki yasa arasında sadece süre konusunda bir değişiklik söz konusudur. HUMK'a göre, görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilmesi üzerine taraflardan birinin bu karar kesinleştiğinde 10 gün içerisinde dosyanın görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesi için başvurması gerekirdi. HMK'da ise bu süre iki hafta olarak değiştirilmiştir.

Genel olarak HUMK ile HMK karşılaştırıldığında, HMK'nın tabiri caizse devrim niteliğinde değişiklikler getirdiği görülecektir. HUMK'un yürürlükte olduğu dönemde yasada yer almayan, doktrinde tartışmalı olan ve mahkemeler tarafından da farklı şekillerde yorumlanan birçok husus HMK'ya alınarak tartışmalara ve farklı uygulamalara son verilmiştir.

4-) YARGILAMAYA HAKİM OLAN İLKELER

- Tasarruf İlkesi
- Taraflarca getirilme ilkesi
- Taleple bağlılık ilkesi
- Hukuki dinlenilme hakkı ilkesi
- Aleniyet ilkesi
- Dürüst davranma ve doğruyu söyleme yükümlülüğü ilkesi
- Usul ekonomisi ilkesi
- Hakimin davayı aydınlatma ödevi ilkesi
- Yargılamanın sevk ve idaresi ilkesi
- Hukukun uygulanması ilkesi

Mülga HUMK'da da mevcut olan bu ilkelerin kapsamı biraz daha genişletilerek ve sistematik hale getirilerek HMK'ya alınmıştır. Hakimlerin öncelikle dikkate alacağı bu ilkelerin doğru-düzgün, anlaşılır ve sistematik bir şekilde HMK'ya alınmış olması son derece takdire şayan bir durumdur.

4-) HAKİMİN DAVAYA BAKMaktan YASAKLILIĞI VE REDDİ İLE HUKUKİ SORUMLULUĞU

Bu konuda yapılan kayda değer bir

değişiklik sözkonusu değildir. HMK, bu konuda HUMK'tan farklı olarak yasaklılık sebeplerine bir bent daha eklemiştir. Bu da hakimin nişanlısının davasında hakimlik yapmaktan yasaklı hale getirilmesidir.

Hakimin hukuki sorumluluğuyla ilgili olarak da yeni yasada kısmi bir değişiklik söz kosudur. Bu da; Tazminat davasının açılması, hakime karşı bir ceza soruşturmasının yapılması yahut mahkumiyet şartına bağlanamaz. Diğer de, devlet ödediği tazminat nedeniyle açacağı rücu davasını bir yıl içerisinde açmalıdır.

5-) TARAFLAR VE DAVAYA KATILAN ÜÇÜNCÜ KİŞİLER

HUMK'da karşılığı bulunmayan ancak gerek doktrinde gerek uygulamada varlığı tartışmasız olarak kabul edilen aşağıdaki durumlar HMK'ya alınmıştır.

• **Taraf ehliyeti;** HMK. m.50; Medeni haklardan yararlanma ehliyetine sahip olan, davada taraf ehliyetine de sahiptir.

• **Dava ehliyeti;** HMK. m.51; Dava ehliyeti medeni hakları kullanma ehliyetine göre belirlenir.

• **Davada kanuni temsil;** HMK. m.51; Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmayanlar davada kanuni temsilcileri; tüzel kişiler ise yetkili organları tarafından temsil edilir.

• **Dava takip yetkisi;** Dava takip yetkisi, talep sonucu hakkında hüküm alabilme yetkisidir. Bu yetki, kanunda belirtilen istisnai durumlar dışında, maddi hukuktaki tasarruf yetkisine göre tayin edilir.

• **Temsil veya izin belgelerinin verilmesi;** HMK. m.54; Kanuni temsilciler, davanın açılıp yürütülmesinin belli bir makamın iznine bağlı olduğu hallerde izin belgelerini, tüzel kişilerin organları ise temsil belgelerini, dava veya cevap dilekçesiyle mahkemeye vermek zorundadırlar. Aksi takdirde dava açamaz ve yargılamayla ilgili hiçbir işlem yapamazlar. Ancak, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde mahkeme, kanuni temsilcilerin veya tüzel kişilerin organlarının yukarıda belirtilen eksikliği gidermeleri şartıyla dava açmalarına yahut davayla ilgili işlem yapmalarına izin verebilir. Süresi içinde belgelerin ibraz edilmemesi veya mahkemeye başvurulmaması halinde dava açılmamış ve ya gerçekleştirilen işlemler yapılmamış sayılır.

6-J DAVA ARKADAŞLIĞI

İhtiyari dava arkadaşlığı; İhtiyari dava arkadaşlığı ile ilgili olarak bir değişiklik söz konusu değilken, HUMK'da olmayan Mecburi dava arkadaşlığı ise HMK'ya alınmıştır. Kısaca Mecburi dava arkadaşlığına değinecek olursak; Maddi hukuka göre, bir hakkın birden fazla kimse tarafından birlikte kullanılması veya birden fazla kimseye karşı birlikte ileri sürülmesi ve tamamı hakkında tek hüküm verilmesi gereken hallerde mecburi dava arkadaşlığı vardır. Mecburi dava arkadaşları, ancak birlikte dava açabilir veya aleyhlerine de birlikte dava açılabilir. Bu tür dava arkadaşlığında, dava arkadaşları birlikte hareket etmek zorundadır. Ancak duruşmaya gelmiş olan dava arkadaşlarının yapmış oldukları usul işlemleri, usulüne uygun olarak davet edildiği halde duruşma-

ya gelmemiş olan dava arkadaşları bakımından da hüküm ifade eder.

7-J DAVANIN İHBARI VE DAVAYA MÜDAHALE

İhbar; Davanın ihbarı ile ilgili olarak HUMK ile HMK arasında sadece tek bir fark vardır. HMK. m.62 gereğince ihbar yazılı şekilde yapılmalıdır. Mülga HUMK'da ise ihbarın yapılması şekil mecburiyetine tabi değildi.

Feri müdahale; Feri müdahaleye ilişkin bir değişiklik söz konusu değildir.

Asli Müdahale; Asli müdahaleye ilişkin düzenleme mülga HUMK'da yoktu. Ancak gerek doktrinde gerek uygulamada varlığı tartışmasız olarak kabul ediliyordu. Doktrinde kabul edildiği gibi HMK'nın metnine alınmıştır. HMK. m.65 asli müdahaleyi içermektedir. Bir yargılamanın konusu olan hak veya şey üzerinde kısmen veya tamamen hak iddia eden üçüncü kişi, hüküm verilmeye kadar bu durumu ileri sürerek, yargılamanın taraflarına karşı aynı mahkemede dava açabilir. Buna asli müdahale adı verilmektedir. Asli müdahale davası ile asıl yargılama birlikte yürütülür ve karara bağlanır.

8-J DAVAYA VEKALET

HMK'da davaya vekalette özel yetki verilmesini gerektiren hallerin kapsamı HUMK'a nazaran genişletilmiştir. HUMK'a göre Avukatın dava açarken ibraz etmek zorunda olduğu vekaletnameleri, Noter, Nahiye Meclisi, İhtiyar heyeti ve Sulh hakimi vermeye yetkiliydi. HMK'yla beraber sadece Noterler vekaletname onaylama ve düzenleme yetkisine sahip kılındı.

Avukatlık kanununda yer alan ve istifa eden vekilin vekalet görevi istifanın müvekkiline tebliğinden itibaren iki hafta süreyle devam edeceğine ilişkin düzenleme HMK'ya da alınmıştır.

9-) TEMİNAT

Mülga HUMK'da, Türkiye'de yerleşim yeri olmayan davacının ister Türk vatan-dası olsun ister yabancı olsun, teminat gösterme mecburiyeti vardı. HMK'da ise Türkiye'de yerleşim yeri bulunmayan yabancıların teminat gösterme zorunluluğunu kaldırdı. Ayrıca mülga HUMK'da yer almayan ve teminat göstermenin kapsamını genişleten bir düzenleme daha HMK. m.84'te ele alınmıştır. Buna göre; Davacının daha önceden iflasına karar verilmiş, hakkında konkordato veya uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma işlemlerinin başlatılmış bulunması, borç ödemeden aciz belgesinin varlığı gibi sebeplerle ödeme güçlüğü içinde bulunduğu belgelenmesi hallerinde de teminat gösterilmek zorunludur. Ayrıca teminat gerektirmeyen haller de ilk defa HMK'ya alınmıştır.

10-) SÜRELER, ESKİ HALE GETİRME VE ADLİ TATİL

Süreler; Genel olarak sürelerle ilgili bir değişiklik yapılmamıştır. HUMK'da olduğu gibidir.

Eski hale getirme; Eski hale getirme ile ilgili olarak HMK'yla beraber kısmi yenilikler getirilmiştir. Şöyle ki; HUMK'da, eski hale getirme talebi, engelin ortadan kalkmasından itibaren 10 gün içinde yapılması gerekirdi, HMK'da bu süre iki haftaya çıkarılmıştır. Yine HMK, eski hale getirme müessesesinde talebin şekli ve kapsamı ile ilgili olarak bir yenilik getirmiştir. O da HMK. m.97 dir. Şöyle ki; Mülga HUMK'da eski hale getirme talebinin şekliyle ilgili bir düzenleme yoktu. HMK, Eski hale getirme talebinin dilekçeyle yapılması zorunluluğunu getirmiştir. HMK bu konuda bir yeniliğe daha imza atmıştır; m.100 uyarınca, İslahla geçersiz kılınmayan işlemler eski hale getirme talebin-

den de etkilenemez. Bu düzenleme Mülga HUMK'da yoktu.

Adli tatil; Adli tatil ile ilgili HMK'yla yapılan bir değişiklik sözkonusu değildir. Ancak sonradan yapılan torba yasa değişiklikleri sonucunda, adli tatilin başlangıç ve bitiş tarihlerine ilişkin değişiklik yapılmıştır.

11-) DAVA ÇEŞİTLERİ

Mülga HUMK'da karşılığı bulunmayan ancak, gerek doktrinde gerek uygulamada varlığı tartışmasız olarak kabul edilen ve hukuki olgu ve olayları kategori ve sistematize eden dava çeşitleri HMK'ya alınmıştır. HMK. m.105 ve devamında dava çeşitleri düzenlemiştir.

- Eda davası(HMK. m.105)
- Tespit davası(HMK. m.106)
- Belirsiz alacak davası(HMK. m.107)
- İnşai dava(HMK. m.108)
- Kısmi dava(HMK. m.109)
- Davaların yığılması(HMK. m.110)
- Terditli dava(HMK. m.111)
- Seçimlik dava(HMK. m.112)
- Topluluk davası(HMK. m.113)

Önemine binaen, kısmi davaya ilişkin yasal düzenlemeyi ele almak istiyorum. Şöyle ki; Talep konusunun niteliği itibarıyla bölünebilir olduğu durumlarda, sadece bir kısmı da dava yoluyla ileri sürülebilir. Talep konusunun miktarı, taraflar arasında tartışmasız veya açıkça belirli ise kısmi dava açılmaz. Dava açılırken, talep konusunun kalan kısmından açıkça feragat edilmiş olması hali dışında, kısmi dava açılması, talep konusunun geri kalan kısmından feragat edildiği anlamına gelmez. HUMK'un yürürlükte olduğu dönemlerde uygulama şu şekildeydi; Talep konusunun geri kalan kısmına ilişkin talep

ve dava hakları açıkça saklı tutulmadıkça bu kısımdan zımnen feragat edildiği kabul ediliyordu. Tabii bu durum çoğu zaman hak kaybına sebep oluyordu. Kanun hak sahibini korumak için, HMK'da tam tersi bir yenilik getirildi. Yani artık, talep konusunun kalan kısmı açıkça saklı tutulmasa bile geri kalan bu kısım sonradan dava konusu edilebilir.

12-) DAVA ŞARTLARI

Mülga HUMK'da dava şartları derli toplu düzenlenmemişti. Bir kısım dava şartları HUMK'da değişik maddelerde düzenlenmişken bir kısım dava şartları da doktrin ve uygulamadan biliniyordu. HMK, bütün dava şartlarını bir araya getirerek tek bir madde başlığı altında düzenledi. Mülga HUMK'da derdestlik bir ilk itiraz iken HMK'da artık dava şartı olarak değiştirilmiştir.

HMK. m.114'te dava şartları tek tek belirtilmiştir.

- Türk mahkemelerinin yargı hakkı-

nın bulunması

- Yargı yolunun caiz olması
- Mahkemelerin görevli olması
- Yetkinin kesin olduğu hallerde mahkemenin yetkili bulunması
- Tarafların, taraf ve dava ehliyetine sahip olmaları. Kanuni temsilin söz konusu olduğu hallerde temsilcinin gerekli niteliğe sahip bulunması
- Dava takip yetkisine olunması
- Vekil aracılığıyla takip edilen davalarda vekilin davaya vekalet ehliyetine sahip olması ve usulüne uygun düzenlenmiş bir vekaletnamenin bulunması
- Davacının yatırmaya gereken gider avansının yatırılmış olması
- Teminat gösterilmesine ilişkin kararın gereğinin yerine getirilmesi
- Davacının, dava açmakta hukuki yararının bulunması
- Aynı davanın daha önceden açılmış

ve halen görülmekte olmaması(Derdestlik)

- Aynı davanın daha önce kesin hükümle bağlanmamış olması(kesin hüküm)

HMK'da dava şartlarının incelenmesine açıklık getirilmiştir. Şöyle ki; Mahkeme dava şartlarının mevcut olup olmadığını, davanın her aşamasında kendiliğinden araştırır. Taraflar da dava şartı noksanlığını her zaman ileri sürebilirler. Mahkeme dava şartı noksanlığını tespit ederse, davanın usulden reddine karar verir. Ancak, dava şartı noksanlığının giderilmesi mümkün ise, bunun tamamlanması için kesin süre verir. Bu süre içinde dava şartı noksanlığı giderilmemişse davayı dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddeder. Dava şartı noksanlığı, mahkemece davanın esasına girilmezden önce fark edilmiş, taraflarca da ileri sürülmemiş ve fakat hüküm anında bu noksanlık giderilmişse, başlangıçtaki dava şartı noksanlığından ötürü dava usulden reddedilemez.

13-) İLK İTİRAZLAR

Mülga HUMK'da ilk itirazların sayısı çok iken HMK'da bu sayı azaltılmıştır.

HMK'yla beraber ilk itirazlar şunlardan ibarettir.

- Kesin yetki kuralının bulunmadığı hallerde yetki itirazı
- Uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenmesi gerektiği itirazı
- İş bölümü itirazı

HMK, ilk itirazların ileri sürülmesi ve incelenmesine de HUMK'dan farklı olarak açıklık getirmiştir. Şöyle ki; İlk itirazların hepsi cevap dilekçesinde ileri sürülmek zorundadır. Aksi halde dinlenemez. Ayrıca ilk itirazlar dava şartlarından sonra ön sorunlar gibi incelenir ve karara bağlanır.

14-) DAVA DİLEKÇESİ

HMK'da dava dilekçesinin içeriği HUMK'a nazaran daha ayrıntılı ve anlaşılır bir şekilde düzenlenmiştir. HUMK'dan farklı olarak da dava dilekçesine davacının T.C kimlik numarasının da eklenmesi gerekir. Yine dava dilekçesinin içeriğinde eksik bulunması halinde bu eksikliğin tamamlanması için iki haftalık süre HMK'yla getirilmiştir.

Dava dilekçesinin tebliği yeniden düzenlenmiştir. Dava dilekçesi davalıya tebliğ edildikten sonra davalının iki haftalık süre içerisinde cevap verme hakkı vardır. HUMK'da bu süre 10 gün iken HMK'yla beraber bu süre iki hafta olarak değiştirilmiştir.

15-) TARAFTA İRADI DEĞİŞİKLİK VE DAVA KONUSUNUN DEVRİ

Önemine binaen bu konuda getirilen yenilikleri ayrı bir başlık altında açıklamayı uygun buldum. Tarafta iradi değişikliğin HUMK'da karşılığı yoktu. HMK 124. Madde başlığı altında ayrıntılı olarak yeniden düzenlendi.

HMK'yla bu konuda getirilen yenilik şu şekildedir; Bir davada taraf değişikliği, ancak karşı tarafın açık rızası ile mümkündür. Ancak, maddi bir hatadan kaynaklanan veya dürüstlük kuralına aykırı olmayan taraf değişikliği talebi, karşı tarafın rızası aranmaksızın hakim tarafından kabul edilir. Dava dilekçesinde tarafın yanlış veya eksik gösterilmesi, kabul edilebilir bir yanılığa dayanıyorsa, hakim karşı tarafın rızasını aranmaksızın taraf değişikliği talebini kabul edebilir.

Dava konusunun devriyle ilgili olarak da kısmi bir değişiklik yapılmıştır. Mülga HUMK'da davacı veya davalı bu hakka sahipken, HMK'da ise bu hak sadece davalı

tarafa tanınmıştır.

16-) CEVAP DİLEKÇESİ

Davalının cevap dilekçesinin verilme süresi, HUMK'da 10 gün iken HMK bu süreyi iki hafta olarak değiştirmiştir. Yine HUMK'da cevap dilekçesinin bu sürede hazırlanmasının çok zor yahut imkansız olduğu durumlarda verilen ek süre en fazla 3 gün iken; HMK bu süreyi en fazla 1 ay olarak değiştirmiştir. HMK'da cevap dilekçesinin içeriği HUMK'la aynıdır. HMK'da sadece T.C kimlik numarası yazma zorunluluğu getirilmiştir. HUMK'da cevap dilekçesindeki eksik hususların 10 günde tamamlanması gerekir iken HMK'da bu süre 1 hafta olarak değiştirilmiştir. Yine HMK'da bir yenilik olarak cevap dilekçesi verilmesinin sonucu düzenlenmiştir. Şöyle ki; Cevap dilekçesinin verilmesinden sonra, cevap süresi dolmamış olsa bile ilk itirazlar ileri sürülemez.

HUMK'da replik ve düplik olarak adlandırılan cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçesinin verilme süresi de iki haftaya çıkarılmıştır.

17-) ÖN İNCELEME

Mülga HUMK'da Ön inceleme müessesesi yoktu. Yeni HMK'yla beraber bu ön aşama ihdas edildi. Bu aşama, dilekçeler teatisinden sonra ve esasa girilmezden evvel olan aşamadır. Ön inceleme genel olarak şu şekilde izah edilebilir; Dilekçelerin karşılıklı verilmesinden sonra ön inceleme yapılır. Mahkeme ön incelemede, dava şartlarını ve ilk itirazları inceler. Uyuşmazlık konularını tam olarak belirler. Hazırlık işlemleri ile tarafların delillerini sunmaları ve delillerin toplanması için gereken işlemleri yapar. Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği davalarda onları sulhe teşvik eder ve bu hususları tutanağa geçirir. Ön inceleme tamamlanmadan ve gerekli kararlar alınmadan tah-

kikata geçilemez ve tahkikat için duruşma günü verilemez.

18-) İDDİA VE SAVUNMANIN GENİŞLETİLMESİ VEYA DEĞİŞTİRİLMESİ

İddia ve savunmanın genişletilmesi veya değiştirilmesi konusu 1086 sayılı mülga HUMK'da açık bir şekilde bulunmamaktaydı. Ancak doktrin ve uygulamada biliniyordu. HMK ise bu konuyu ayrıntılı ve doktrin ile uygulamadan farklı olarak düzenlenmiştir. HMK. m.141'de düzenlenmiştir. Şöyle ki; Taraflar, cevaba cevap ve ikinci cevap dilekçeleriyle serbestçe; Ön inceleme aşamasında ise ancak karşı tarafın açık muvafakati ile iddia veya savunmalarını genişletebilir yahut değiştirebilirler. Ön inceleme duruşmasına taraflardan biri mazeretsiz olarak gelmezse, gelen taraf onun muvafakati aranmaksızın iddia veya savunmasını genişletebilir yahut değiştirebilir. Ön inceleme aşamasının tamamlanmasından sonra iddia veya savunma genişletilemez yahut değiştirilemez. İddia ve savunmanın genişletilip değiştirilmesi konusunda ıslah ve karşı tarafın açık muvafakati hükümleri saklıdır.

Ön inceleme duruşması tamamlandıktan sonra hakim tahkikata başlamadan önce hak düşürücü süreler ile zamanaşımı hakkındaki itiraz ve defileri inceleyerek karara bağlar.

19-) TAHKİKAT

HMK'daki tahkikat aşaması büyük oranda HUMK ile aynıdır. Sadece bazı noktalarda kısmi değişiklikler mevcuttur.

- Sonradan delil Gösterilmesi hususu yeniden düzenlenmiştir. HMKm m.145; Taraflar kanunda belirtilen süreden sonra delil gösteremezler. Ancak bir delilin sonradan ileri sürülmesi, yargılamayı geciktirme amacı taşıyorsa veya süresinde

ileri sürülememesi ilgili tarafın kusurundan kaynaklanmıyorsa mahkeme o delilin sonradan gösterilmesine izin verebilir.

- Yine tarafların dinlenmesi için mahkemece verilecek süre değişiklikle 10 günden bir haftaya indirilmiştir.

- HMK, tarafların rızası olmak şartıyla, ses ve görüntü nakledilmesi yoluyla duruşmanın yapılabileceğine dair bir yenilik daha getirmiştir.

- HMK, duruşmalarda kayıt ve yayın yasağını getirmiştir.

- HMK, duruşmada soru yöneltmeye ilişkin bir düzenleme getirmiştir. Şöyle ki; Duruşmaya katılan taraf vekilleri, tanıklara, bilirkişilere ve duruşmaya çağırılan diğer kişilere duruşma disiplinine uygun olarak doğrudan soru sorabilirler. Taraflar ise sadece hakim aracılığıyla soru sorabilirler.

20-) ÖN SORUN VE BEKLETİCİ SORUN

Ön soruna ilişkin HMK'yla yapılan bir değişiklik söz konusu değildir. Daha önceden mülga HUMK'da karşılığı bulunmayan Bekletici sorun ise HMK'da ayrı bir madde başlığı altında düzenlenmiştir. Şöyle ki; Bir davada hüküm verilebilmesi başka bir davaya, idari makamın tespitine yahut dava konusuyla ilgili bir hukuki ilişkinin mevcut olup olmadığına kısmen veya tamamen bağlı ise, mahkeme, o davanın sonuçlanmasına veya idari makamın kararına kadar bekletebilir. Bu durumda mahkeme ilgili tarafa bir süre verir bu süre içinde ilgili makama başvurulmadığı takdirde ilgili taraf bu husustaki iddiasından vazgeçmiş sayılarak esas dava hakkında karar verilir.

21-) ISLAH VE MADDİ HATALARIN DÜZELTİLMESİ

HUMK'da ıslah nedeniyle doğan yargılama giderlerinin derhal ödenmesi gerekirken, HMK'da bu süre bir hafta olarak değiştirilmiştir. Tamamen ıslahta sürelerle ilgili değişiklik yapılmıştır. Şöyle ki; HUMK'da; davasını tamamen ıslah eden taraf 3 gün içerisinde yeni bir dava dilekçesi vermek zorundaydı aksi halde ıslah hakkı kullanılmış sayılırdı. HMK'da bu süre bir hafta olarak değiştirilmiştir. Ayrıca HUMK'da davasını tamamen ıslah eden taraf 3 ay içerisinde yeni bir dava açmasaydı davasından feragat etmiş sayılıyordu. Bu husus HMK'ya alınmamıştır. HMK'da davadan feragat edildiğine ilişkin bir düzenleme yer almamaktadır. Yani; ıslahattan sonra yeni bir dava dilekçesi verilmezse sadece ıslah hakkını kullanmış sayılır. Ancak, davasından feragat etmiş sayılmaz. HUMK'da ise feragat etmiş sayılıyordu.

22) İSPAT VE DELİLLER

HUMK'dan farklı olarak HMK'da İspat yükü ile ilgili olarak bir yenilik mevcuttur. Daha önceden, TMK.m.6 daki; herkes iddia ettiğini ispatla mükelleftir prensibi uygulanmak-taydı. Bu da kafa karışıklığına sebep olduğu için HMK'da yeni bir düzenleme yapılma gereği duyuldu. HMK.m.190 ispat yükünü şöyle izah etmektedir; Kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vakiya bağlanan hukuki sonuçtan kendi lehine hak çıkaran taraf aittir. Kanuni bir karineye dayanan taraf, sadece karinenin temelini oluşturan vakiya ilişkin ispat yükü altındadır. Kanunda öngörülen istisnalar dışında karşı taraf, kanuni karinenin aksini ispat edebilir.

İkrar; İkrar delil olmaktan çıkartıldı.

Delil sözleşmesi; Delil sözleşmesi ile ilgili de kısmi bir değişiklik söz konusudur. Yine somutlaştırma yüküyle ilgili olarak bir yenilik var. Şöyle ki; taraflar dayandıkları vakıaları ispata elverişli bir şekilde somutlaştırmalıdır.

1086 Sayılı mülga HUMK'da karşılığı bulunmayan belge kavramı, HMK'da örnekleme yoluyla açıklanmıştır. Şöyle ki; Belge; Uyuşmazlık konusu vakıaları, ispata elverişli yazılı veya basılı metin, senet, çizim, plan, kroki, fotoğraf, film, görüntü veya ses kaydı gibi veriler ile elektronik ortamdaki veriler ve bunlara benzer bilgi taşıyıcıları bu kanuna göre belgedir.

HMK'da senetle ispat zorunluluğunun sınır artırıldı. Yani HMK. m. 200 gereğince artık; hukuki işlemlerin yapıldıkları zamanki miktar veya değerleri 2.500.00 TL'yi geçtiği takdirde senetle ispat olunması şarttır.

HUMK'da delil başlangıcının yazılı olması şart iken, HMK, bu şartı kaldırdı. Yani artık delil başlangıcının yazılı olması gerekmez. Örneğin, fotoğraf, film, görüntü, ses kaydı v.s de delil başlangıcı olabilir.

Önemi de şudur; kural; Hukuki işlemlerde senetle ispat zorunluluğu vardır. Eğer delil başlangıcı varsa, bu konuda tanık dinlenebilir. Yine, bir delil çeşidi olarak daha önceden TTK'da yer alan Ticari defterlerin ibrazı ve delil olması hususu HMK'ya alınmıştır.

Yemin; Yemin deliliyle ilgili olarak bir değişiklik yoktur. Sadece yemin metninde kısmi bir değişiklik söz konusudur; HUMK'da yemin metninde bulunan "Allahım ve namusum üzerine yemin ediyorum" ibaresi HMK'daki yemin metnine alınmamıştır. Sağır ve dilsizlerin yeminiyle ilgili HMK'da bir düzenleme yapılmıştır.

Tanık; davada taraf olmayanların tanık olarak gösterilebileceği açıkça düzen-

lenmiştir. HMK. m.241 de HUMK'da olmayan bir düzenlemedir. Buna göre; Mahkeme gösterilen tanıklardan bir kısmının tanıklığı ile ispat edilmek istenen husus hakkında yeter derecede bilgi edildiği takdirde geri kalanların dinlenmemesine karar verebilir. Yine tanığın davet edilmesiyle ilgili olarak kısmi bir değişiklik yapılmıştır. HUMK'da tebliğin duruşmadan iki gün önce yapılması gerekirdi. HMK'da bu süre en az bir hafta olarak belirlenmiştir. Ayrıca HMK'da, gerektiğinde telefon, fax, elektronik posta gibi araçlardan yararlanmak suretiyle de tanığın çağrılabilmesi ifadesine yer verilmiş. Ancak davete rağmen gelmemeye bağlanan sonuçlar bu durumda uygulanmaz. HMK'da davetiyenin içeriği genişletilmiş. Bir önemli değişiklik de tanıklıktan çekinme hakkının yeniden düzenlenmiş olmasıdır. HMK. m.247'de bunun izahı şu şekildedir; Kanunda açıkça belirtilmiş olan hallerde, tanık olarak çağırılmış bulunan kimse, tanıklık Yapmaktan çekinebilir. Kişisel nedenlerle tanıklıktan çekinme sebeplerinin varlığı halinde, Hakim, tanık olarak çağırılmış kimsenin çekinme hakkı bulunduğunu önceden hatırlatır. Yine yeminsiz dinleneceklerin sayısı azaltılmış.

Bilirkişi; HMK'da bilirkişi sayısı ile ilgili önemli bir değişiklik var. Şöyle ki; mülga HUMK'da en az bir en çok üç bilirkişi tayin edilebiliyordu. HMK'da ise en az bir bilirkişi tayinine gidilebilir. Ancak, gerekçesi açıkça gösterilmek suretiyle tek sayıda, birden fazla kişiden oluşacak bir kurulun bilirkişi olarak görevlendirmesi de mümkündür. HUMK'da bilirkişiye yemin verdirilip verdirilmemesi hakimin takdirindeyken, HMK'da ise yemin zorunlu hale getirildi. Bilirkişinin haber verme yükümlülüğü, Bilirkişinin görevini bizzat yerine getirme yükümlülüğü ve Bilirkişinin sır saklama yükümlülüğüne ilişkin konular mülga HUMK'da olmayıp HMK'yla getirilen yeni-

liklerdir. Yine bilirkişi raporuna itiraz süresi ile ilgili bir değişiklik söz konusudur; şöyle ki; HUMK'da bilirkişi raporuna itiraz süresi bir hafta iken, HMK'yla birlikte bu süre iki haftaya çıkarılmıştır. HMK'da bilirkişinin cezai ve hukuki sorumluluğuna ilişkin önemli bir yenilik getirilmiştir. İzah edecek olursak; bilirkişi TCK anlamında bir kamu görevlisidir. Hukuki sorumluluğu ise şu şekildedir; Bilirkişinin, kasten veya ağır ihmal suretiyle düzenlemiş olduğu gerçeğe aykırı raporun mahkemece hükme alınması sebebiyle zarar görmüş olanlar, bu zararın tazmini için devlete tazminat davası açabilirler. Devlet ödediği tazminat için sorumlu bilirkişiye rücu eder. HMK. m.286'da da davanın açılacağı mahkeme belirtilmiştir. Rücu davasında zamanaşımı süresi de ödemenin yapıldığı tarihten itibaren bir yıldır.

Keşif; keşifle ilgili ciddi bir değişiklik yok. Keşfe katlanma zorunluluğuna ilişkin yeni bir düzenleme getirildi. Mülga HUMK'da karşılığı olmayan ve HMK'yla getirilen iki yenilik daha söz konusudur. Bunlardan birincisi; Soy bağı tespiti için inceleme, ikincisi ise uzman görüşüdür.

23-) HÜKÜM

Mülga HUMK'da Hükümün tanımına ilişkin açık bir düzenleme yoktu. HMK'yla beraber bu durum açıklığa kavuşturuldu.

Gerekçeli kararın yazılması ile ilgili olarak, bir değişiklik yapılmıştır. HUMK'da gerekçeli kararın yazımı tefhimden itibaren 15 gün iken HMK'da bu süre 1 aya çıkartılmıştır. HUMK'da yeterince açık olmayan kesin hüküm konusu HMK'yla beraber açıklığa kavuşturulmuştur. Hükümün tavzihi ile tashihi konusuyla ilgili ise ciddi bir değişiklik yapılmamıştır.

24-) DAVAYA SON VEREN TARAF İŞLEMLERİ

HMK, davaya son veren taraf işlemleriyle ilgili ciddi değişiklikler getirmiştir.

Davadan feragat; HUMK'da iki taraf da davadan feragat edebilirken, HMK'da ise sadece davacı davadan feragat edebilir.

Davayı kabul; HUMK'da iki taraf da davayı kabul edebilirken, HMK'da ise sadece davacı davayı kabul edebilir. Yine kabul, tarafların sadece üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği konularda olabilir. Feragat ve kabul ile ilgili mülga HUMK'da olmayan bazı yenilikler daha getirilmiştir. Şöyle ki; feragat ve kabulün hüküm ifade edebilmesi için; karşı tarafın ve mahkemenin muvafakatine bağlı değildir. Kısmen feragat veya kabulde, feragat edilen veya kabul edilen kısmın, dilekçede veya tutanakta açıkça gösterilmesi gerekir. Feragat ve kabul kayıtsız ve şartsız olmalıdır. Yine mülga HUMK'da yer almayan bir husus da; feragat ve kabulün hüküm kesinleşinceye kadar her zaman yapılabilmesidir.

Sulh; sulhla ilgili mülga HUMK'da yer almayan değişiklikler getirilmiştir. Şöyle ki; sulh, görülmekte olan bir davada tarafların aralarındaki uyuşmazlığı kısmen veya tamamen sona erdirmek amacıyla mahkeme huzurunda yaptıkları sözleşmedir. Sulh, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri uyuşmazlıkları konu alan davalarda yapılabilir. Dava konusunun dışında kalan hususlar da sulhun kapsamına dahil edilebilir. Sulh şarta bağlı olarak da yapılabilir. Sulh hüküm kesinleşinceye kadar her zaman yapılabilir. Sulh davayı sona erdirir ve kesin hüküm gibi sonuç doğurur.

Gönlüm

Silopi Ovası'nda

Hizil ile Nêrdûş Irmakları arasında

Cudi ile Hayırsız Dağları'nın gölgesinde

Kadim coğrafyanın üzerinde

Hız. Nuh'un şahitliğinde...

O can alıcı sevdanın gelgitlerindeki duygu dehlizinde

Sana GÖNLÜM dedim...

İLK ve SON kere...

Mezopotamya'da, Mem û Zîn misali buluşmak için

Yollara düştüm.

Sırtımı Çiyayê Bêxêr'e dönerek, Çiyayê Cûdî'ye yöneldim.

Hız. Nuh'u düşünerek, muradımıza erelim diye.

Cudi Dağı'nda Sefine'ye çıkıp muradımıza erelim diye...

Dua ettim, gönlümden GÖNLÜM'e...

Var olan sevdamızın kabulü için.

Sonra düşündüm...

Tarihi düşledim...

Ölümsüz sevdayı düşünüyorsak, işi kitabından okuyup erbabından öğrenmek gerek

Berberliğimizi düşlüyorsak,

Ahmedê XANÎ'ye uğramak gerek.

Sevdanın tarih yolunda ilerlerken

Çiya'yê Sûphanê'yi gördüm.

Durdum.

Siyabed û Xecê'yi görmek gerek, dedim

Sevdamıza şahit olsunlar diye.

Wan Gölü'nde sevda abdestini alırken

Ahtamara Adası'ndaki ışığa ilişti gözüm.

Baktım ki, Çoban ışığa doğru yüzerken el sallıyor.

Av. Hişyar TAY

Ağzında kavalı, yüreğinde sevda yüküyle
Var olan sevdalılara yol gösterircesine.
Tamara, dünyası olan adasını feneriyle aydınlatıp
Sevda yüklü gönül ülkesine saçını yol yapmıştı.
Gösterilen yolda ilerlediğimde...
Bambaşka bir ülkeyle karşılaştım.
Hayal edilip gönüllerde var olan bir rüya.
Gönüllerde gezinip rüyaya dalarken
Siyabend ü Xecê'yi gördüm, geyiklerinin ardından
Koşuyorlardı, deli divane gibi bağırarak
Bütün sevdalara ve de sevdalılara şahit olduklarını kanıtlarcasına.
Bazîd'e vardığımda, İshak Paşa Sarayı karşıladı beni.
Sevdamıza tarihin bile tanıklık edeceğini mühürlencesine.
Tarihin mührüyle saray üslubunda Ahmedê XANÎ türbesinde tekmile durdum.
Beni kabul edip sevdamıza icazet vermesi için.

Huzuruna çıktığımda, üstattan işittim
Sevda yolunda, aşk iksirinden içmek gerek...
Aşk iksirinden içmek için de, Mem ü Zîn'den icazet almak gerek.
Ahmedê Xanî ile helalleşip Mezopotamya'ya yöneldim.
Cudî ile Gabar arasında, Kasrik Boğazi'nda...
Gönül yolunda bizi kollayan atlı sipahi...
Yüreklere kazanmış taşı delercesine
Dörtnala sürüyordu, reel hayallerimizi.

Cizîra Botan'a vardığımda, bir başkaydı o gün.
Mevsimlerden bahar, günlerden Newroz'du.
Dicle Nehri bir başka akıyordu, Feqê Teyran'ın gözetiminde...
Durgun olan Dicle'de aşk abdestini aldım, Mem ü Zîn'in denetiminde...
Yakılan meşaleler ve oynanan halaylar eşliğinde...
Melayê CIZÎRÎ'nin sesi yankılanıyordu, yerin gökyüzüne ulaştığı yerde.

Ve icazet almak için

Aşk iksirinden tatmak için

Çıktım huzurlarına, Mem û Zîn'in, Bekoyê Avan'e rağmen.

Gördüm ki, Alanların Mem'i Bedirxanilerin Zîn'inin koluna girmiş, aşklarını kanıtlarcasına...

Aşkta olgunluğa ulaşmış,

Ruh birlikteliğinin beden birlikteliğinden ziyade olduğunu kanıtlarcasına...

Birlikteliklerini ilan ediyorlardı iki Cihana, Cizîra Botan'da...

Dileğimi diledim, duamın kabulü ve icazeti için

Sohbette söylediler bana, Mem û Zîn

Aşk iksirinden zaten içtiğimi, GÖNLÜM için yollara düştüğüm gün...

Duamın kabul olduğunu, Cudi'ye çıkıp Sefine'de dua ettiğim gün...

İcazete karar verildiğini, huzurlarına çıktığım gün...

GÖNLÜM ile bir olup sevdamızın kadimleşeceğini, Mezopotamya'da sevdiğim için...

Var olan gelgitli duygularımın dehlizinde buluşmak için huzurlarından ayrıldım, Mem û Zîn'in.

Van Gölü ve Dicle Irmağı'nda alınan temiz sevdâ abdestlerinde

Cudi'nin doruklarındaki Sefine makberinde edilen duada

Tamara ile Çoban'ın ülkesinde yapılan gezide

Süphan Dağı'nda, Siyabed û Xecê'nin şahadetindeki mülakatta

AhmedêXANÎ'nin kitabında, işin erbabının huzurundaki münakaşalarda

FeqêTeyra'nın gözetiminde, Dicle'nin durgun suyunda ölümüne yüzmede

MelayêCİZİRÎ'nin nameleri eşliğinde

Mem û Zîn'in huzurunda Cizîra Botan'da, sohbetlerde

Silopi Ovası'nda, kadim Mezopotamya toprakları üzerinde,

Sana olan sevdâmdan

GÖNLÜM dedim

İLK ve

SON kere

Aç kapıyı

BEN geldim...

GÖNLÜM..!

ÖZEL DOSYA ROBOSKI

Vurulmuşum
Dağların kuytuluk bir boğazında
Vakitlerden bir sabah namazında
Yatarım
Kanlı, upuzun...

Vurulmuşum
Düşüm, gecelerden kara
Bir hayra yoranım çıkmaz
Canım alırlar ecelsiz
Sıgdıramam kitaplara
Şifre buyurmuş bir paşa
Vurulmuşum hiç sorgusuz, yargısız
Ahmet Arif

Av. A. Aziz TOKAY

ROBOSKİ

"ÖLÜ ÇOCUKLAR COĞRAFYASI"

O gün Toprak,
İliğine kadar ölüm kokuyordu...
Ne de olsa "ölü çocuklar" coğrafyasıydı orası...

Bazı yaşamların talihsizliği, acının ve zulmün tarihi kadar eskidir. Çünkü bu yaşamlar milyon yıl, hüzünlü bir zından soğukluğu taşır teninde. Ama her şeye rağmen, alabildiğince mağrur ve alabildiğince onurludur yine de...

İşte bu coğrafyada, 2011 Aralığında bir daha kendinden utanmıştır gökyüzü...

Tarih; 28 Aralık 2011...

Bağrında sayısız yitik insan öyküsü barındıran memleketimin yaşlı dağları, geleneğini bozmamıştır ve bir gece ansızın, elleri nasırlı anaların ninnilerine yine zifiri bir ölüm tınısı katmıştır.

Ve kışken...

Ve Zagroslardan ödünçken, ayazı Qılaban'ın
Bombalar yağmaktadır minik bedenlere...

Oysa

On üç yaşında titrek bir yürektir daha Bedran...
Ve hala üşümektedir küçücük elleri...

Ve Özcan...

Ve Şirvan... Seyithan... ve 34 yoksul insan...
Tıpkı, Ahmed Arif'in çocuklarinkine benzer düşleri...

Hani, sınırları içine sindiremeyen bir kültürün, ekmek mücadelesine erken başlayıp, zifirisine aldırış etmeden gecenin, kaçığa gitmişlerdir o gün...

Ve sonrası... Ölü çocuklar coğrafyasıdır ROBOSKİ...

Tarih; 28 Aralık 2011...

Bakışları, parçalanmış bir çocuk teninde donan büyük bir insan seli, tüm insanlığın öldüğü bir ayin düzenlemektedir adeta...

Dağ, taş çığlık çığığa ağlamaktadır.

Dağ, taş varlığından utanmaktadır...

Belki de o gün;

34 insan tenine ait parçaları, 35 ceset diye not alan otopsi tutanakları bile, tarihe çaresiz bir anı bırakmış olmaktadır aynı zamanda...

Ve zifiri giyen analar hatırına, bayram sabahları şeker toplamaya gelir diye ölü çocuklar, yan yana gömülmektedir...

Av. Rüya ELÇİ

ROBOSKI'YE ADALET İSTİYORUZ...

29.12.2011 günü sabah saat 06.30... Telefonlarımız ısrarla çalıyor. Sabahın bu saatinde arayan da kim diye korkarak bakıyoruz telefonlarımıza... Bir avukatın telefonu o saatte hayra çalmaz çünkü... Arayan Uludere'den eski bir müvekkil, anlattıklarını algılayamıyorum. Bomba diyor, uçak diyor, çocuklar yanıyor diyor, kimse gelmiyor diyor. Uykudan uyanamadığımı ve korkunç bir kâbusta olduğumu düşünmek istiyorum. Anlattıkları o kadar imkânsız, o kadar inanılması olanaksız ki... Kaçağa giden 38 çocuğun Türkiye sınırına geldikleri sırada uçaklardan atılan bombalarla öldürüldüklerini, onları kurtarmaya gidemediklerini, kimseye ulaşamadıklarını, ambulansların olay yerine bırakılmadığını söylüyor. Telefonu kapattığımda ne düşüneceğimi bilemiyorum. Ben gece uyurken Türkiye savaşa mı girmiş? Bombayı bırakanların Türk uçakları olduğunu yanlış mı duydum? Çocuklar, dedi... Çocuklarımız... Okulda olmaları gerekirken başka hiçbir gelirleri olmadığı için karın kışın ortasında kaçağa gitmeye mahkûm edilen çocuklarımız...

Saat 11.00'e kadar ne internette, ne televizyonda olaya ilişkin bir bilgi bulamıyoruz. Barodan arkadaşlar olay yerine doğru yola çıkmışlar. Uludere'de tanıdıkları arıyoruz. Gelen haberler gittikçe daha beter oluyor. Bombalamanın gece 22.00 sularında olduğunu söylüyorlar. Kimyasal kullanıldı diyen de var, asker, çocuklar sınırdan geçemesin diye yolu kapatmış diyen de... Öğreniyoruz ki aralarında neredeyse 18 yaşından büyük yok. Dedelerinin, babalarının kaderini yaşıyor onlar da... Buralarda herkes bilir, Uludere'de sınır zoraki çizilmiş, iki yanda akrabalar kalmış, onlar için kaçak yok, ticaret var... Asker de bilir, devlet de bilir. Zoraki çizilen sınıra bir de mayın döşenmiştir. Arada bir duyarız, mayın patlamış, biri ölmüş veya ayağı kopmuş diye... Yani Uluderelilerin ticareti hem canlarından hem mallarından eder onları...

Böyle bir olay yaşanıyor, medya neredeyse sağır dilsiz olmuş. Devletten saatlerce ses seda yok... Olay yerine varan arkadaşlarımızdan bilgi almaya çalışıyoruz. Konuşamıyorlar kederden... Nasıl tarif edeceksiniz ki 35 canın paramparça bedenlerini? Hangi kelimeler ifade edecek sahibi bulunamayan bir bacağı? Sağken bir kucağa sığınan 13 yaşındaki Bedran'ın şimdi bir avuç kaldığını anlatacak kelimeler yazıldı mı? Susuyoruz hepimiz... Kederimize, acımıza, isyanımıza susuyoruz. Devlet de susuyor. Peki devlet neden susar ki? Utançtan mı, söyleyecek söz bulamamaktan mı, yoksa minareyi çalan kılıfını uyduramamıştır da ondan mı?

Saat 11'de ilk açıklamalar geliyor. Öldürülenlerin "terörist" olmadıkları, kaçakçı oldukları tespit edilmiş. Bu bir operasyon kazasıymış. Onların büyük bir PKK grubu olduklarına ve içlerinde örgüt yöneticileri olduğuna dair istihbarat alınmış,miş,miş... Bu açıklamaları Ankara'da dinleyenler ne tepki verdi bilemem ama

bizlerde büyük bir hayal kırıklığı yarattığını herhalde anlamışsınızdır. “Operasyon kazası” denilen 35 canın parçalanarak hayatını kaybetmesi... Operasyon kazası denen olaydan yaklaşık 5 saat önce Türkiye sınırından Irak sınırına geçiş yapan 38 insan ve aynı sayıda katırın dönüş yolunda katledilmesi... Operasyon kazası denen, istihbarat hatası denen hepimizin yüreğine oturmuş ateşten bir top... Ne özür var mesajlarda, ne hesap sorma var, ne de failerin mutlaka yakalanacağına dair bir teminat. Keşke diyorum devlet susmaya devam etseydi. Hiç konuşmasaydı, beklentimiz olsaydı. Devletimiz bizi sahipsiz bırakmaz, bu vahşeti geçiştirmez diyebilseydik...

Türkiye’de dönen dolaplar, oynanan oyunlar yıllar sonra ortaya çıkar. Bir gün herkes anlayacaktır ki, bu olay başarıya ulaşmış bir darbedir. Ayışığını, sarıkızı, e- muhtıraları planlayanlar Roboski katliamını da planlamışlardır. Bana inanmıyor musunuz? Roboski hakkındaki insan hakları derneklerinin, sivil toplum kuruluşlarının raporlarını okuyunuz. Her zaman kaçakçılık yollarının en az birini vatandaş geçsin diye açık tutan, kaçakçılığa göz yuman asker o gün neden tamamını kapatmıştır? Askeri görüp getirdikleri malları Irak tarafında bırakıp geçmek isteyen çocukların üzerine ateş edilmiş midir? İlk bombalamanın ardından karakolu cep telefonu ile aradıkları halde karakoldan neden müdahale edilmemiştir? Olayın ardından yaralılara neden müdahale edilmemiş, saat 03.00’da olay yerine gitmek isteyen ambulanslar neden geri çevrilmiştir? İstihbaratı kimin verdiği neden açıklanamamaktadır? Heron görüntüleri ile bombalama saati arasındaki uzun sürede istihbaratın onaylanması için olay yerindeki karakoldan bilgi istenmiş midir? Köylüleri isim isim tanıyan karakol görevlileri onların kaçakçılık yapan çocuklar olduğunu neden derhal üst birimlere bildirmemiştir? Neden bir görevli çıkıp “velev ki bunlar gerillaydı mücadele şeklimiz böyle mi olmalıydı” demedi? Çünkü hükümeti darbe girişimleri ile deviremeyeceğini anlayanlar hükümete tabi olduklarını açıkladıktan kısa süre sonra Roboski olayını gerçekleştirmişlerdir. Başbakanın bu tarihten sonra Kürt sorununda giderek sertleşmesinin de bu olayın ellerinde patlamasından kaynaklı olduğunu, vicdan azabını bu şekilde dışa vurduğunu düşünüyorum. Vicdanı olan hiçbir insanın 35 canın kanını eline bulaştırmak istemeyeceğine inanıyorum, inanmak istiyorum.

Bu yazı yayınlandığında Roboski katliamının üzerinden bir yıl geçmiş olacak. O gün failerin yakalanacağına dair bir umut taşımıyorduk. Bugünse imkansız görüyoruz. Roboski’de kadınlar hala siyah giyiyorlar. Evlatlarının, canlarının, göz bebeklerinin katilleri adalet önüne çıkarılana dek siyah giymeye devam edeceklerini söylüyorlar. Orada hayat hiçbir zaman olağan değildi. Orada hayat hiçbir zaman gül bahçesi sunmadı insanlara. Buna rağmen yarınlar için umutlu bir bekleme vardı. Ancak Roboski’de yaşam 35 hayatın parçalandığı gün son buldu. Siyah bir bulut indi şehrin üstüne.

Orada hayatın yeniden filizlenebilmesi için, kadınların siyah giysilerini yakabilmesi için, ruhumuzun kopuk parçasının onarılması için ADALET istiyoruz. Giden canlarımızı geri getiremeyeceğiz. Ama katillerinin ceza aldıklarını bilirsek yaşama dair umudumuzu yeniden kazanacağız. Türkiye tarihinin yeni bir kara lekeye ihtiyacı yok. Bu ülkede de suçun cezasız kalmadığını gösterin bizlere... Hakkımız olandan fazlasını istemiyoruz. **ROBOSKI’YE ADALET İSTİYORUZ...**

‘Canım çok acıyor...’

Anlamsız gelir birçok kimseye bunu söylediğinizde

Anlayamaz yüreğinizin acısını.

İnsanın canının acıması nedir bilmez?

Yüreğinizde oluşan depremlerden habersizdir,

enkazın altında kaldığınızdan, sesinizi bile duyuramaz olduğunuzdan habersizdir çoğu.

Yürek acınızı kim anlar biliyor musunuz?

Evladı, gencecikken yüreğine aldığı bir kurşun yarası ile ölen, evladının ölüsüne hangi dilde olursa olsun, ağıt yakan anne anlar sizi.

Her andığında evladını, o annenin içi kan ağlar, canı acır, canı yanar, sol yanı felç olur ve ‘canım acıyor’ dediğinizde o anlar sizi...

Yürek acınızı kim anlar biliyor musunuz?

Oğlu, sıcacık koynunda uyurken, gelip evden alınan ve bir daha oğlunun cesedine dahi ulaşamayan, sürekli oğlu gelecek diye kapıyı gözleyen, umutla bekleyen ve her seferinde oğlu gelmeyen anne anlar sizi.

Her bulunan kayıp, oğlunu kaybeden anne için onun oğludur ve her seferinde bulunan onun oğlu olsun diye umut eder ama bu-

lunan onun oğlu değildir içi acır, gözlerinin ferri söner ama umut etmeye devam eder. Düşünür kaç zaman sonra, “oğlum sağ olarak gelmeyecek biliyorum” der kendi kendine, içten içe sürekli ağlayarak. “Bari bir mezarı olsun” diye, “bu sefer cesedi bulunsun” diye umut eder ve bulunacak cesedine sarılmayı umut eder ve her yer altından, her çukurdan, her kuyudan ya da her toplu mezardan çıkarılan cesede “oğludur” diye sevinir, insanın bulunan bir cesede seviniyor olmasını bir tek o anlar, “mezarı olacak” diye umut eder ama bulunan onun oğlu değildir, bulunan cesedin annesine üzüdür ve canı çok yanar, canı çok acır ve sol yanından vurulur her seferinde, “canım acıyor” dediğinizde can acısı nedir iyi bilir ve sizi o anlar.

Yürek acınızı kim anlar biliyor musunuz?

Daha küçücükken babasını kaybeden, kaybetmenin dahi ne olduğunu bilmeyen ama sürekli babasının elleri saçlarını okşasın isteyen, her baba dendiğinde içinden bir şeyler kopan, gizli gizli “baba” diye ağlayan ve babası gelecek diye sürekli bekleyen, gelmeyen babasına her seferinde isyan eden, kendini paralayan yüreği yanan, yüreği acıyan çocuk anlar sizi.

Yürek acınızı kim anlar biliyor musunuz?

Terk etmenin, bırakıp gitmenin ne olduğunu anlamayan, annesi tarafından terk edilen, annesinin bir daha hiç sormadığı, sürekli gözleri ağlamaklı, acısından burnu sürekli yanan ve burnunu silecek kimsesi olmadığından burnu sürekli sümüklü, tek düşü annesi olan, her korktuğunda, her irkildiğinde, her uyuduğunda annesini sayıklayan, ne annem var, ne de yok diye bilen, sol yanına doğru boynu sürekli bükük olan, anneler gününde her kes annesi ile hikayesini anlatırken, kendi hikayesine ağlayan çocuğun içi yanar, içi acır ve yanıp yanıp kül olur o anlar sizi işte o anlar...

Bu ülkede binlerce böyle hikaye var anlıyor musunuz? Hayır, anlamıyorsunuz, ne ben sizi anlıyorum ne siz beni anlıyorsunuz...

Bu ülkede binlerce böyle ölüm ve ardından böylece yaşanan acı hikaye var anlıyor musunuz?

Hayır, hayır, anlamıyorsunuz ne ben sizin ölülerinize ağlayabiliyorum, ne de acı hikayelerinizi anlıyorum.

Ne siz benim hikayelerimdeki acıya vakıfsınız, ne de benim ölümlerime bir anlam verebiliyorsunuz... Sizin için ölen her ben mutlaka ölümü hak etmiştir, öldüren Yüce Erkinizin bir bildiği vardır mutlaka öldürürken, yoksa boşu boşuna öldürmez Yüce Devlet kimseyi.

Sonra sonra...

Ne vakit bir ölüm olsa lanetler yağdırılıyor, nedense? Oysaki o ölümlerin yaşanmaması için neler yapılıyor ki bu ülke de?

Her ölen, daha ömrünün baharında, gencecik askerin arkasından “vatan sağ olsun” dediğimizde bu ölümleri durdurabiliyor muyuz mesela? Her iki taraftan da ölenlere, tarafların şehit demesi sorunu çözüyor mu acaba? Birbirimize kahrolun dediğimizde ölümleri durdurabiliyor muyuz sizce?

Kardeş dediğimiz insanların ölümlerine sevinirken, biz ne kadar kardeşiz düşündünüz mü hiç, gerçekten kardeşçe?

Roboski'de ölenlerin sadece Kürt olmalarından dolayı, ne kadar çok haz alanımız vardı bu ülkede ve “kaçakçılardı ölümü hak etmişlerdi” diyenlerin sayısını biliyor musunuz?

Onlar Türkiye'nin öbür yüzünde “Kürt kökenli Türkiye vatandaşları” değil de “Türk kökenli Türkiye vatandaşları” olsaydı ölüm bu kadar hak görülür müydü onlara?

Katırlar sırtında paramparça olmuş, etleri birbirine karışmış o gencecik insanların ailelerinin yaşadığı acıdan haberiniz olan var mıydı? O acılarını yüreğinizde yaşıyanınız var mıydı?

Bu soruların tamamına ve bununla ilgili daha bir çok soruya bu ülkede HAYIR diyebiliyorsak halen, kimse kardeşlik masalları okumasın, kimse kardeşlik hikayeleri anlatmasın, biz kardeş falan olmadık, olmadık bu ülkede. Biz birbirimizi öldürmekten başka hiç bir haltı beceremiyoruz bu ülkede...

Ne vakit kendimizden olmayanların ölümlerine ağlayabilirsek, ne vakit bu ülkede birbirimizin acı hikayelerini anlayabilirsek, kardeş olmaya doğru bir adım atmış oluruz ki belki kardeş olmayı da becerebiliriz, canımın çok acıdığını anlarsanız...

ROBOSKİ'DEN BİR MEKTUP*

Roboskî'de açıldı gözlerim yalan dünyaya.. Yedi nüfuslu bir aile idik..

Kaçığa gitmediğim zamanlar, yerim anamın dizinin dibiydi, gözbebeği idim ben onun. Fakat kader, ne yaparsın... İki ağabeyim okusun diye okulu bırakacak kadar yoksuldum..

Okulu bıraktım diye hayallerimi de bırakmadım elbette. Babam on dört yıl önce sakat kalmıştı mayına basarak... Ağabeylerim okusundu, babam yürüsündü, neyime yetmezdi bu kadarı!? Anlayacağınız onların umudu ben isem, benim de umudum onlardı...

Babamdan söz etmişken; arkadaşlarımın söylemeyi unuttuğu bir şeyi diyeyim size; Roboskî'de insanlar bombalardan ölmüyorlar sadece. Tek derdimiz yoksulluk da değil. Bir de mayınlar var öldüren, yaralayan, sakat bırakan...

Daha 18 yaşındaydım ben, ölmeden evvel..

O gece var ya... Kusura bakmayın, adını siz anın, ben demeyeyim."Gece" dersem anlayın bundan sonra...

İşte o geceden bir gün önce, gözlerinin bebeği olduğum bırakmamıştı beni kaçağa. Küçükmişüm, üşürmüşüm, askerler yaralarmış... Hele bir de öleceğimi bilecek olsa, gayrısını siz hesap edin...

Ah anam! Daha nasıl anlatayım sana, sınırın yollarından başka yol bırakılmadığını bizlere? Ömrümün sonuna kadar dizinin dibinde mesut olurdum, dünyanın onca gamı olmasa...

Bir sonraki gece, yani "o gece!", kararım karar! 37 arkadaşımın peşine düştüm. 38 bombaya doğru yol aldık birlikte. Arkadaşlarımın sözünü ettiği o aydınlığa birlikte yakalandık... Otuz sekiz biz, otuz sekiz katırımız, yetmiş altı can...

Çocuk akli işte! Orhan ve Erkan katırların altına saklanmışlardı korkudan. Hayatınızda hiç bomba görmediniz mi, katırların altı sizi korur mu diyecektim! Ama hiçbirimize daha önce bomba çarpmamıştı ki! Ben dahil hiç birimize... Nereden bilecektik katırların bizleri bombadan koruyamayacağını...

Anamın gözbebeği yanarak öldü... Babamı aradı gözlerim.. Herkesin babası buradaydı, bir benim babam yoktu... Bir gün de okuldaki veli toplantısında olmuştu böyle... O gün de unutmuştum tıpkı bugün gibi... Benim babam tek ayaklıydı, onca yolu gelemezdi.

Belki kızacaksınız ama bir çift sözüm var;

Eğer beni öldüren bombalar adalet'i de öldürmediyse,

Adalet talep ediyorum...

Herkesin hakkı değil mi adalet?

Yoksa

O kocaman, pahalı bombalarını beni öldürmekte harcadığı için devletten özür dilemeli,

Hedefi şaşırmayıp beni öldürdüğü için Genelkurmay'a teşekkür mü etmeliyim?

* Bu mektup (<http://www.bianet.org/konu/roboski-mektuplari>) adresli siteden alınmıştır.

DOĞU VE GÜNEYDOĞU İLLERİ BAROLARI

ŞIRNAK İLİ ULUDERE (QILEBAN) İLÇESİ

GÜLYAZI (BUJEH) ORTASU (ROBOSKİ) KATLIAMI

İNCELEME VE ARAŞTIRMA RAPORU

- OLAY:** Şırnak ili Uludere (Qileban) ilçesi sınır köyleri olan Gülyazı (Bujeh) ve Ortasu (Roboski) Köylerinden sınırı geçmiş ve Türkiye'ye dönmek isteyenlerin sınırda 28.12.2011 günü saat 21.37 ile 22.24 arasında TSK'ne ait F16 uçaklarıyla bombalanması sonucu 17'si çocuk, tamamı erkek olmak üzere toplam 35 insanın toplu halde yaşamlarını yitirmesi, 1 kişinin yaralanması ve 2 kişinin yara almadan sağ kurtulması olayı.
- AMAÇ:** Olayın mağdur ve tanıklarıyla, resmi mercilerle görüşerek kamuoyuna doğru bilgi vermek ve gerçeğin ortaya çıkarılmasına katkı sunmak.

HEYET BARO BAŞKANLARI:

Şırnak Barosu Başkanı Av. Nuşirevan ELÇİ, Diyarbakır Barosu Başkanı Av. Mehmet Emin AKTAR, Mardin Barosu Başkanı Av. Azad YILDIRIM, Batman Barosu Başkanı Av. Yusuf TANRISEVEN, Bitlis Barosu Başkanı Av. Enis GÜL, Hakkari Barosu Başkanı Av. Kutbettin BAYAZİT.

BAROLAR: ŞIRNAK BAROSU:

Av. Ali Bayram, Av. Abdullah FINDIK, Av. Serhat KADIRHAN, Av. Sertaç ÖSKAN, Av. İlker BİRLİK, Av. Abdulaziz TOKAY, Av. Hişyar TAY, Av. Nimet KUZU, Av. Cihan MUNİS, Av. Raşan GÜLEÇ, Av. İlknur YOKUŞ TANIŞ, Av. Saime ÖZÇINAR, Av. Mesut GERER, Av. Pırşenk BARTAN, Av. Hüsnü KAPLAN, Av. Osman CİNGÖZ, Av. Cevat KUNUR, Av. Mehmet Şivan HALAVRUT, Av. Mehmet Emin MÜŞTAK, Av. Orhan UCA, Av. Bilal AKTUĞ, Av. Özgür KALKAN, Av. Rüstem TATAR, Av. Fırat SOYSAL, Av. Aycan İRMEZ, Av. Hüsnü ŞAVLUK, Av. Hakim TANIŞ, Av. Engin BALTA, Stj. Av. Büşra DEMİR, Stj. Av. Remzi EDİZ.

DİYARBAKIR BAROSU:

Av. Süleyman BİLGİÇ, Av. Cihan AYDIN, Av. Sabahattin ACAR, Av. Abdullah ÇAĞER, Av. Nurettin SEVİM, Av. Yunus MURATAKAN.

MARDİN BAROSU:

Av. Mahmut GÜVEN, Osman Zuhat BİLEN

HAKKARİ BAROSU:

Av. Salih AKBULUT, Av. Feridun GÜLER, Av. Necip KORKMAZ, Av. Fırat İKE, Av. Murat MENGEŞ, Av. Ali DEMİR

Doğu ve Güneydoğu Baroları dönem sözcüsü olan Batman Barosunun çağrısı ve Şırnak Barosunun girişimleriyle 31 Aralık 2011 günü Şırnak ili Uludere (Qıleban) ilçesi sınır köyleri olan Gülyazı (Bujeh) ve Ortasu (Roboski) köylerine taziye ziyaretine gitmek ve bu arada olayın mağdur ve tanıklarıyla görüşme kararlaştırılarak değişik illerden yola çıkan heyet Şırnak çıkışında bir araya gelerek taziyenin bulunduğu Gülyazı (Bujeh) köyüne saat 13.30 sularında ulaşılmıştır.

HEYETİN GİDİŞİ VE TEMASLARI:

Heyetimizin ziyaretinin cumartesi gününe rastlaması ve resmi dairelerin kapalı oluşu nedeniyle resmi makamlarla temas sağlanamamıştır.

Heyet üyeleri öncelikle kurulan taziye çadırında yakınlarını kaybedenlere taziyelerini sunmuştur.

Heyet üyelerinden Diyarbakır Barosu Başkan Yardımcısı Av. Süleyman BİLGİÇ, Diyarbakır Barosu üyesi Av. Yunus MURATAKAN, Şırnak Barosundan Av. Cevat KONUR, Av. İlknur TANIŞ ve Av. Osman CİNGÖZ mağdur yakınları ve bilgi sahibi yurttaşlarla görüşerek olayla ilgili bilgilerine başvurmuşlardır.

- 1) Taziye Yeri İzlenimleri: 31.12.2011 günü saat 13.30 sıralarında köydeki taziye yerine varıldı. Taziye çadırı olarak kullanılan portatif kapalı futbol sahasının çevresi ve içerisi oldukça kalabalık idi. 40-50 civarında taziye sahibi taziyeleri kabul ediyordu. Bir o kadar kişi de çay ikramı yemek ile ilgileniyor gelenlere hizmet ediyordu. Taziye için gelenlerden oluşan kalabalık ise içeride dışarıda olmak üzere yüzlerce kişiden oluşuyor ve sürekli gelen gidenler oluyordu. Ölenlerin ruhuna okunan fatihalar, Kürtçe taziye bildirme ve kabulleri ile acılar paylaşıyordu. Devlet kaynaklı öldürülmenin acı oluşu, bir daha böyle olayların yaşanmaması ve mağduriyetlerin giderilmesi, üzüntü dilekleri, genel ifade edilen konulardı.

- 2) Olayla ilgili bilgisine başvuru vatandaşılar genel olarak şunları ifade etmişlerdir :
Bu bölgede insanlar, genelde sınırın diğer tarafındaki köylerde yaşayanlar ile akrabadır. Bölge dağlık olup gelir getirebilecek bir faaliyet imkanı yoktur. Hayvancılık da iklim ve çatışma koşullarından dolayı gelişmemiştir. Vatandaşlar genelde sınırın diğer tarafından sigara, bir iki bidon mazot, gıda ürünü alıp yük başına da 50 TL gibi bir gelir elde etmektedirler.

İfade edilen diğer hususlar da şöyledir:

Bu olayda ölenlerin genelde çocuk ve genç olduğu (genelde 12-25 yaş aralığı), okuyanların kendi okul ihtiyaçlarını, gençlerin sınır ticareti ile az da olsa zorunlu ihtiyaçlarını karşılamayı amaçladıkları, bunlardan Selam ENCÜ'nün inşaat mühendisliğini kazandığı ve bu işten alacağı 50 TL'yi okula dönmek için yol parası yapmayı düşündüğü ancak bombalamada öldüğü, keza yoksul oldukları, yaşamak için gelir kaynağı bulunmadığından başka çarelerinin olmadığı Köylülerce belirtilmiştir.

Sınır ticaretine yasal engel olsa da yaşama koşulları acımasız olduğundan zorunlu olarak sınır ticareti yapıldığını, ayrıca bu durumu bölgedeki askerlerin de bildiği genelde müsamaha edildiği, gidiş gelişlerde kolaylık gösterildiğini belirtmişlerdir.

- 3) Olayda ölen sivillerin, karakol askerlerince bilinen tanınan köy çocuk ve gençleri olduğunu, olaydan sağ kurtulanların olay esnasında güvenlik güçlerince DUR ihtarına veya uyarı almadıklarını belirttiklerini, güvenlik güçlerinin sınır ticareti nedeniyle yapılan bu gidiş ve gelişlerden genelde haberdar olduklarını, müsamaha

gösterdiklerini, kullanılan yol güzergahının sürekli sınır ticareti amaçlı kullanıldığını, olay günü yükleri ile sınıra geldiklerinde askerlerce dışarıda tutulduklarını, dışarıda tutulan iki üç grubun biriktiğini, orada önce aydınlatma fişeği ve top-obüs atışı yapıldığını, sonra uçaklarla bombalama yapıldığını, kaçmaya çalıştıklarını, ancak dört uçak tarafından bir, bir buçuk saat bombalama yapıldığını, telefonla ailelerine ulaşarak durumu bildirenler olduğunu, korucu aileleri ve muhtar yardımı ile telefonla ulaştıkları Köy taburuna ait askerlerin bir şey yapamayacaklarını, olayın Ankara, Diyarbakır ve Malatya kontrolünde olduğunu söylediklerini, göz göre göre bu çocuk ve gençlerin saatlerce bombalandığını ve bu insanların göz göre göre öldürüldüğünü söylemişlerdir. Olaydan sonra devletin cenazeleri almak için gelmediğini, askerlerin olay bölgesinden tamamen çekildiklerini, cenazelerin köylüler tarafından alınarak kendi imkânları ile hayvanlar ve traktörle köye getirildiğini, keza cenazelerin parçalandığını, yanmış ve tanınmaz durumda olduklarını, yakınlarının cenazeleri giysilerinden tanıyabildiğini; sonra cenazelerin ailelerce otopsiye ve ambulanslara taşındığını, otopilerden sonra cenazelerin alınarak onbinlerce vatandaşın katılımı ile topluca defnedildiğini belirtmişlerdir.

- 4) Olay sıcak iken, devletten özür veya devletin yardım elini görmediklerini, sonradan bölgeye bakanların geleceğini haber alan kaymakamın köye geldiğini, ancak bir kısım vatandaşça tepki ile karşılandığını, keza bunun üzerine bakanların da taziyeye gelmeyip bir korucu ailesinin evine gittiğini ve sonra köyden ayrıldıklarını, bakanların kendileriyle görüşmediğini belirtmişlerdir.

GÖRÜŞÜLEN KİŞİLERİN BEYANLARI (ÖZET):

Servet ENCÜ: Şırnak Uludere Gülyazı(Bujeh) Köyündenim, olay günü ben de bombalananlar arasındaydım. Olay günü sınırdan karşıya geçip yükümüzü aldıktan sonra geri dönüyorduk. Genelde askerler sınır ticareti amaçlı bu gidiş gelişlere müsamaha gösterirdi. Günde 150-200 katır yük bu güzergahtan getirilirdi. Bu güzergah, bu yol hep kullanılırdı. O gün dönüşte önden gidenler tarafından askerlerin geçişe izin vermediği söylendi. Telefonla ulaştıkları yakınları böyle demişti, bize de söylediler. İki üç grup vardı. Gruplar çocuklar ve gençlerden oluşuyordu.12, 13, 14, 15, 16, 17 yaşındaki çocuklar ; 18/23 yaş arası gençler , en büyüğü otuz yaşını geçmiyordu. Sonra uçaklar gelip bizi bombalamaya başladı. Bir grup bir kayanın arkasına sığınmıştı. Kayaları bombalayınca hepsi kayalara gömüldüler. İnsanlar, yükler, hayvanlar hepsi gitti, ben Türkiye tarafına savrulmuşum. Bombalama bir saatten fazla bir buçuk saat kadar sürdü. Ben o süre zarfında kara batmış vaziyette kaldım. Fark edilmemem kurtulmamı sağladı. Genelde yaz aylarında kullanılan gözetleme kulesinde askerler olur, o gece gözetleme kulesinde kimse yoktu. O gece aydınlatma ve top atışları da vardı.

ABBAS ENCÜ: Irak'a gidenler, sınıra geri döndüklerinde, buradaki gözlemcilerine telefon açıyorlar, yol nasıl diye. Asker yoldadır, yolu kapatmışlar. Yol açılana kadar bekleyin, demişler. Onlar da beklemeye başlamışlar. Onların arkasından gelen gruplar da gelip onlarla beklemişler. Saat 9:20'ye kadar, akşamın 9:20'sine kadar beklemişler. Arkadaki gruplar da gelip onlara yetişmiş. Dönmek için askerlerin yoldan çıkmalarını, çekilmelerini beklemişler, bu insanlar 2 saat hudutta beklemişler.

Bu gruplar bir araya gelince uçaklar gelmiş ve F16 uçakları onların üzerine bomba yağdırmış ve insanların tümü bu şekilde ölmüş. Bombalama seslerini duyduğumuzda gidenler için endişelendik ve oraya gittik. Bombalamadan sonra sınırdaki devletin güvenlik güçleri askerler zırhlı araçlarına binip hemen kışlalarına gittiler, kimse kalmadı orada, köy halkının göstereceği

tepkiden çekiniyorlardı. Biz olay yerine vardığımızda saat gece 11.00-11.30 olmuştu. Biz oraya yettiğimizde ölen insanların ve hayvanların parçalarını bir birinden ayırt edemiyorduk. Baktık, aralarında sağ olan var mı diye, 2-3 kişi yaralıydı. O insanları da getirene kadar yolda can verdiler. Cenazeler yanmışlardı, tanınmıyorlardı, erimişlerdi. Çok kötü bir koku vardı, insanın gözü yanıyordu, sanki gaz bombası atılmış gibi. Gözlerimizi kapatıyorduk. Ağzımızı kapatıyorduk ki cenazeleri bulalım diye. Köylüler ,Muhtar ve Korucu başının haber vermişlerdi, ama gelen hiçbir devlet görevlisi olmadı. Cenazelerimizi aldık, zaten traktörle getirdik. Traktörle öbür gün saat 11'e kadar cenazelerimizi taşıdık.

BİLGİ SAHİBİ VATANDAŞ (1) : Daha sonra yaklaşık 200 asker gidip orayı temizledi. Dün (30.12.2011) 6 helikopter 12 sefer gidip geldi. Askerler oraya gidip oradan bir şeyler getirdiler. Orada olayın izine ilişkin bir şey bırakmadılar. Zaten her taraf kardı.

BİLGİ SAHİBİ VATANDAŞ (2): Bu olay olduğu zaman bazıları cenazelere gitmişler. Cesetleri halen sıcakmış, tahminime göre eğer o zaman ambulans ve doktor zamanında gitseydiler belki birkaç kişiyi kurtarırlardı. Devlet görevlileri gelmedi. Yani sanki böyle bir şeyin olmasını istiyorlardı. Her 3 grubu da bir yere topladılar. Onlar da askerleri biliyorlardı. İnanıyorlar. Her 3 grup da bir yerde toplandı. Sonrasında uçakları çağırmışlar. Uçaklar bomba yağmuruna tutmuşlar. Bildiğimiz kadarıyla kötü bombalardı. Kesinliğini bilmiyoruz. Bazıları birbirlerin kucaklarına atlamışlar, çünkü çocuktular. Yani korkmuşlardı, birbirlerinin kucağına atlamışlardı. O şekilde ölü bedenleri bulundu. Bazıları birbirlerinin ellerini tutmuşlar. O şekilde ölmüşler. Birçoğunun da şahadet parmağı kalkmış vaziyette idi, şahadet getirmiş olmalılar. O şekilde görünüyor. O şekilde can vermişler. Parmakları otopsi yerine gidene kadar da düzelmemişti. Yani biz çok üzgünüz.

BİLGİ SAHİBİ VATANDAŞ (3): (Cep telefonundaki resmi göstererek) Bu onun elidir. Bu kadar kalmış dışarıda. Kayanın altında sadece eli kalmış dışarıda.

BİLGİ SAHİBİ VATANDAŞ (4): Sadece birkaç kişi kendilerini suda saklamışlar. Başarılı olmuşlar. Ölmemişler. İlginçtir, neden acaba bu bombalar, atılan maddeler sudakileri etkilemiyor da karadakileri etkiliyor. Bunun da derin araştırılması lazım. Zaten akrabalarımız da diyor ki orada çok kötü pis koku geliyordu. Yani kimyasal silah kullanılmış olabilir. Böyle bir koku olduğu görünüyor.

SERKAN ENÇ: Kardeşim gidenler arasındaydı. En fazla iki bidon mazot getirecekti. Saat 10 olduğunda haber geldi. Hepimiz, mesela biz saat gece 10'da oraya gittik. Biz oraya gittiğimiz zaman kardeşim... Allah kimsenin başına getirmesin. Kardeşim şahadet getirmişti. O şekilde ölmüştü. Kafaları taşın altında kalmıştı. Bazıları topraktaydılar. Cenazelerimizi çıkarmak için gece 12'den sabaha kadar uğraştık. Kokudan midemiz bulanıyordu. Bazıları çok yanmıştı. Öyle ki tanınmıyorlardı. Bazılarının gözleri büyümüştü. Hastaneye götürdüklerimizden elleri, ayakları yani cesetlerin kime ait olduğu halen tespit edilemeyenler var. Bazılarının gözleri uçmuştu, bazılarının elleri uçmuştu, 8 insanın parçalarını torbalara koyduk. Torbaya koyup, sırtlayarak getirdik. Ben, ölenlerden Seyithan ENÇ'in kardeşiyim.

OLAYA İLİŞKİN BASIN AÇIKLAMALARI

ŞIRNAK VALİLİĞİ:

Şirnak Valiliği Kriz Merkezi'nden konuyla ilgili yapıldığı söylenen yazılı açıklamada, "Irak'ın ilimiz Uludere ilçesine yakın sınırında 28.12.2011 Çarşamba günü gerçekleştirilen hava harekati sonucunda 35 kişi hayatını kaybetmiş, 1 kişi yaralanmıştır. Konu ile ilgili gerekli adli ve idari tahkikat başlatılmıştır." denilmiştir.

GENEL KURMAY BAŞKANLIĞI:

29.12.2011 tarihli ve saat 11: 45 ve BA - 33 / 11 sayılı resmi açıklaması:

“1. Türk Silahlı Kuvvetlerinin sınır ötesi hareketi, TBMM tarafından 17 Ekim 2007 tarihinde kendisine verilen ve birer yıllık sürelerle yenilenen yetki gereği sürdürülmektedir.

2. Terör örgütü elebaşlarının son dönemde verdikleri kayıplar için gruplara misilleme talimatı verdikleri ve bu doğrultuda özellikle sınır ötesinde Sinat-Haftanın’e takviye maksadıyla çok sayıda terörist gönderildiği bilgisi alınmıştır.

3. Çeşitli kaynaklardan alınan istihbarat ve yapılan teknik analizler sonucunda, içlerinde örgüt elebaşlarının da bulunduğu terörist grupların bölgede bir araya geldikleri ve sınır hattındaki karakol ve üs bölgelerimize yönelik saldırı hazırlığı içinde oldukları anlaşılmış ve ilgili birlikler ikaz edilmiştir.

4. Geçmişte bölücü terör örgütü tarafından gerçekleştirilen saldırılarda, teröristlerin, kullandığı ağır silah, cephane ve patlayıcıları yük hayvanları ile Irak’tan getirerek sınırdan içeri soktukları, teslim olan terörist ifadelerinden bilinmektedir.

5. Bölücü terör örgütü mensuplarının, Irak Kuzeyinden gelerek hududumuza yakın karakol ve üs bölgelerimize eylem yapacağına dair istihbaratın artması üzerine, keşif ve gözetleme gayretleri sınır boylarında artırılmıştır. Bu kapsamda, 28 Aralık 2011 günü saat 18.39’da, Irak sınırları içinde hududumuza doğru bir grubun hareket halinde olduğu İnsansız Hava Aracı görüntüleri ile tespit edilmiştir.

6. Grubun tespit edildiği bölgenin teröristler tarafından sıkça kullanılan bir yer olması ve geceleyin hududumuza doğru bir hareketin tespit edilmesi üzerine hava kuvvetleri uçakları ile ateş altına alınması gerektiği değerlendirilmiş ve saat 21.37-22.24 arasında hedef ateş altına alınmıştır.

7. Olayın meydana geldiği yer, bölücü terör örgütünün ana kamplarının konuşlu olduğu, sivil yerleşim bulunmayan, Irak kuzeyindeki Sinat-Haftanın bölgesidir.

8. Olay hakkında idari ve adli inceleme ve işlemler devam etmektedir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ

Genel Başkan yardımcısı Hüseyin ÇELİK:

“Bugünkü MYK toplantısına üzücü bir olay damgasını vurdu. Şırnak’da gerçekleşen olay son derece üzücüdür. SinatHaftanın bölgesinde hava kuvvetleri tarafından bir saldırı düzenlenmiştir. Sonuçta 35 vatandaş hayatını kaybetmiştir. Ben hayatını kaybeden vatandaşlara Allah’tan rahmet diliyorum ailelerine baş sağlığı diliyorum. İlk etapta terörist oldukları zanni ile saldırı yapılmıştır. Ancak mahalli idarelerden ve ilk giden devlet görevlilerinden bu şahısların büyük çapta sigara kaçakçıları oldukları kimlikleri açıklanmadan tespit edilmiştir. Haklarındaki bilgilere araştırmalar sonucu ulaşılacaktır.

Hayatını kaybedenlerin ailelerine baş sağlığı diliyorum. Yapılan bir hata varsa bu tespit edilecektir. İlk bilgilere göre terörist değil kaçakçı oldukları yönünde.. Yüzde yüz kaçakçı olduklarına ilişkin bir durum olsa dahi bu insanlar böyle bir sonu hak etmiyor. Burada bir kasıt sözkonusu değildir. 33 Kurşun benzetmesini yapanlar büyük bir yanlış içerisindedir. İlk bilgiler doğruysa bu bir operasyon kazasıdır. Bir hata varsa asla örtbas edilmeyecektir.

Genelkurmay’ın 8 maddelik açıklamasını çok dikkatlice okudum. Hatırlayın Hantep

saldırısında mühimmatlar katırlarla taşındı. O zaman da niçin tedbir alınmadı diye eleştiriler olmuştu. Benim sözlerim ve TSK'nın açıklaması arasında bir tezatlık yok.. Hava hareketi terörist zannıyla yapıldı.

HÜKÜMET:

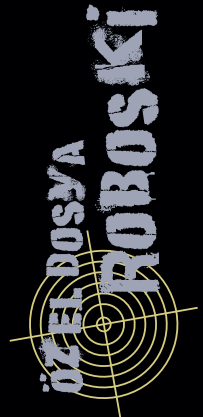
Bülent Arınç 2 Ocak 2012: Genelkurmayın görüşü doğrultusunda, devlet adına özür dilenmeyeceğini ifade ederek , "İşaret fişekleri, top atışlarına rağmen yoluna devam eden bir grup var. 'Biz terörist değiliz' diye birilerine ulaşmasını bekleyebilirdik. Kendilerine ikaz edilmesine rağmen ulaşamadığı bilgisi var." diyerek katliamdan köylüleri sorumlu tutmakta, devletin kollanacağı kanısı yaratmaktadır.

BASINDA OLAYLA İLGİLİ İDDİALAR:

- Hatalı İstihbarat olaya neden oldu
- Operasyon kazası oldu
- PKK kuryeleri idiler
- PKK kaçakçı kılığında geldi
- Devlet Halkını bombaladı
- 35 yurttaşta İHA bombası

OLAYDA YAŞAMINI YİTİRENLER:

1. Özcan UYSAL 30/12/1993 Şırnak/Uludere doğumlu.
2. Seyithan ENÇ 30/12/1993 Şırnak/Uludere doğumlu.
3. Cemal ENCÜ 1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
4. Vedat ENCÜ 1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
5. Selim ENCÜ 1973 Şırnak/Uludere doğumlu.
6. Selahattin ENCÜ 1995 Şırnak/Uludere doğumlu.
7. Nadir ALMA 1986 Şırnak/Uludere doğumlu.
8. Celal ENCÜ 1986 Şırnak/Uludere doğumlu.
9. Bilal ENCÜ
10. Şirvan ENCÜ 1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
11. Nevzat ENCÜ 1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
12. Salih ENCÜ 1993 Şırnak/Uludere doğumlu.
13. Osman KAPLAN 1980 doğumlu.
14. Mahsun ENCÜ 1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
15. Muhammet ENCÜ 1998 Şırnak/Uludere doğumlu.
16. Hüsnü ENCÜ 1981 Şırnak/Uludere doğumlu.
17. Savaş ENCÜ 1997 Şırnak/Uludere doğumlu.
18. Erkan ENCÜ 1998 Şırnak/Uludere doğumlu.
19. Cihan ENCÜ 1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
20. Fadil ENCÜ 1991 Şırnak/Uludere doğumlu.
21. Şerafettin ENCÜ 1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
22. Hamza ENCÜ 1990 Şırnak/Uludere doğumlu.
23. Aslan ENCÜ 1994 Şırnak/Uludere doğumlu.
24. M.Ali TOSUN 1987 Şırnak/Uludere doğumlu.
25. Kimlik bilgileri 21 nolu cenaze ile aynı
26. Orhan ENCÜ 1992 Şırnak/Uludere doğumlu.

27. Salih ÜREK 1995 Şırnak/Uludere doğumlu.
28. Yüksel ÜREK 1995 Şırnak/Uludere doğumlu.
29. Adem ANT 1992 Şırnak/Uludere doğumlu.
30. Hüseyin ENCÜ 1991 Şırnak/Uludere doğumlu.
31. Bedran ENCÜ 1996 Şırnak/Uludere doğumlu.
32. Serhat ENCÜ 1995 Şırnak/Uludere doğumlu.
33. Şivan ENCÜ
34. Abdulselam ENCÜ Şırnak/Uludere doğumlu.
35. Aidiyeti bilinmeyen kol ve bacak.

AÇIKLIĞA KAVUŞTURULMASI GEREKEN HUSUSLAR:

1. Olaydan önce sivillerin sınırdan girmelerini askerler niçin ve kimin emri ile engellemiştir?
2. Olaydan sonra askerler niçin olay yerini terk etmiş ve Türkiye’de tüm basında, televizyonlarda olay flaş haber iken olay yerine niçin intikal etmemişlerdir, cenazelerin toplanmasına iştirak etmemişlerdir, bu emri kim vermiştir?
3. Ağır yaralı bazı kişilerin tıbbi müdahalesizlikten öldükleri iddiası karşısında ilgililerin olay yerine gitmeyişinin nedeni nedir, sorumluları kimlerdir?
4. Olay sonrası Karakola haber verilmesine rağmen neden olay yerine hiçbir görevli, yetkili gitmemiştir, hangi yetkili bunu engellemiştir?
5. Olayda kullanılan bombaların türü, miktarı, etki gücü, amacı, bombalamanın süresi nedir? Aydınlatma fişegi ve karadan top atışı yapılmış mıdır?
6. İHA’larda ilk görüntü 18:39 ‘da alınmış, bombardıman 21:37 ‘de yapılmıştır. Aradan geçen 3 saat zarfında, bu hususta Başbakan Yardımcısının en ince detayına kadar araştırılıp operasyona karar verildiği açıklaması karşısında, operasyona niçin, nasıl ve kimler tarafından karar verilmiştir, karar verenler bu kararı vermeye yetkili midir?
7. Gruptakiler “örgüt üyesi olsa” bile herhangi bir uyarı yapılmadan bu şekilde bombalanmaları, öldürülmeleri kimin emri ile hangi mevzuata göre yapılmaktadır, yasal dayanağı nedir? Niçin önce “Teslim Ol” çağırısı yapılmamakta ve insanlar yargısız infaz edilmektedir?
8. Bazı cenazelerin yanmış ve kömürleşmiş olması karşısında bombardımanda kullanılan silahlar arasında kimyasal bileşik kullanılmış mıdır?
9. Yetkililer olayı bilmelerine rağmen ilk gün niçin kamuoyuna aydınlatıcı açıklamalar yapmamışlardır, Genel Kurmay Başkanlığı’na bağlı uçaklar tarafından bombalanma sonucu ölümlerin meydana geldiği kesin olmasına rağmen bu hususta niçin özür dilenmemektedir?

SONUÇ ve KANAAT:

- 1) 28.12.2011 günü sınırda yaşamını yitiren 35 kişi ile 1 yaralı ve sağ kurtulan üç kişi olmak üzere anılan 39 kişinin çocuk ve gençlerden oluşan Şırnak ili Uludere ilçesi sınır köyleri olan Gülyazı (Bujeh) ve Ortasu (Roboski) Köylerinden sivil Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oldukları, geçimlerini temin için sınır ticareti amacıyla sınırı geçip döndükleri ve Türkiye Genel Kurmayına bağlı savaş uçakları tarafından bir saat civarında bombalandıkları, yaralanma

ve ölümlerin bundan kaynaklandığı hususunun; yapılan resmi açıklamalar, basında yer alan haber içerikleri, kamuoyuna açıklanan bilgiler ve olayın tanıklarının, olay hakkında bilgi sahibi olanların anlatımları ile tespitli olduğu,

- 2) Olaydan sonra resmi makamların cenazeleri almak için olay yerine gelmediği, cenazelerin köylüler ve ölenlerin yakınları tarafından alınarak kendi imkânları ile hayvanlar ve traktörle köye getirildiği, keza cenazelerin parçalandığı, yanmış ve tanınmaz durumda oldukları, cenazelerin ailelerce otopsiye ve ambulanslara taşındığı, otopsilerden sonra cenazelerin alınarak onbinlerce vatandaşın katılımı ile topluca defnedildiğinin kamuoyunun bilgisinde olduğu,
- 3) Resmi makamların; ölen sivillerin, PKK'li oldukları zannedilerek hataya binaen bombalanarak öldürüldükleri, olayın bir operasyon kazası olduğu yolundaki açıklamaları; yukarıda açıklanan olayın oluş şekli, bombalamanın süresi, kamuoyunda yer alan bilgiler, resmi makamların cenazeleri almak için gitmeyişi, ölenler ve yakınlarına karşı tereddütlü ve kademeli yaklaşımı; ölenlerin yakınlarının resmi makamlara, kaymakama tepkisi ve bakanların bir korucu ailesini ziyaret dışında taziye yerine gidemeyişi ve yöre halkıyla irtibat kuramamasından anlaşılacağı üzere olayın, ölenlerin yakınları ve yöre halkında devletin resmi makamlarına karşı tepki, güvensizlik algısı ve “duygusal kırılma” yaratmış olduğu; Hükümet kanadının taraflı algılanan açıklamalarının ve kararlı şekilde olayı aydınlatma iradesi göstermeyişinin, bu tutumu ısrarla sürdürmesinin, hukukla izah edilemeyen pervasızca açıklamalarının; bölge insanının, Kürtlerin kendilerini öteki hissetmelerine yol açtığı, “duygusal kırılma” yarattığı ve sorunların çözümsüzlüğünü derinleştirdiği, keza olayın “Katliam” olarak algılandığı,
- 4) Türkiye’de Kürt meselesinin çözülmeysi, bu meselenin bir kimlik meselesi değil de bir asayiş sorunu olarak algılanması, çatışmalı ortamın sürmesi,” Terörle Mücadele “ adı altında yürütülen hukuka aykırı uygulamaların ve insan hakları ihlallerinin bu “Katliam” a uygun ortam hazırladığı; oysa ki Türkiye’nin demokratikleşmeye, barışa, insan haklarına saygı gösterilmesine ihtiyacı olduğu,
- 5) Bu katliamın, yukarıda açıklananlar ışığında “kasıtlı” yapıldığına dair güçlü delillerin olduğu; Cumhurbaşkanı, Başbakan, hükümet ve iktidar partisi sözcülerinin katliama dair yaptıkları açıklamaların olayın gereğince üzerine gidilmeyeceğine dair kaygıları artırdığı,
- 6) T.C. Anayasa’sının 90. Maddesi gereğince usulüne göre kabul edilmiş uluslar arası sözleşmeler kanun hükmünde olup Anayasa’ya aykırılıkları dahi ileri sürülemez olduğundan bu olayın, uluslar arası mevzuat hükümleri çerçevesinde uluslararası kuruluşların ilgisine aday olduğu,
- 7) Bu itibarla olaydan zarar görenlerin, ölenlerin yakınlarının maddi ve manevi zararlarının devlet tarafından tazmin edilmesi öncelikli olmak üzere; olayda kasit, ihmal ve sorumluluğu olanların derhal soruşturularak, görevlerinden alınmaları ve yargılanarak eylemlerinin karşılığı olan cezayı almalarının sağlanmasının, ölümlerin Genel Kurmay Başkanlığı uçaklarının bombalaması sonucu meydana geldiği kesin olduğundan bu hususta vatandaşlardan özür dilenmesinin, ayrıca TBMM’de bu hususta meclis soruşturması açılmasının ve bir araştırma komisyonu kurulmasının hukuk devleti olmanın, temel insan haklarına saygının, adaletin gereği olduğu kanaatine varılmıştır.

Kamuoyunun bilgisine saygı ile sunulur.

KATLIAMI KINIYORUZ

Cumhuriyetle yaşıt olan ve Türkiye'nin son 30 yılına damgasını vuran Kürt sorunu bütün yakıcılığıyla devam etmektedir. Geline süreçte, çözüm için yeterli adımların atılmamış olması ve son dönemde güvenlik konseptinin ön plana çıkmış olması, sorunu daha fazla kan ve şiddet sarmalı içerisine çekmektedir.

29 Aralık 2011 günü Şırnak'ın Uludere ilçesinde, köylülerin TSK'ya ait jetler tarafından bombalanması, yine bu şiddet sarmalının bir sonucudur. Yaşanan bu olay, Kürt meselesinde çözümü biraz daha zorlaştırmış, sorunun barışçıl yönden çözümü konusunda, son günlerde yapılan olumlu açıklamalarla yeniden yeşeren umutlarımıza darbe vurmuştur.

İnsan hak ve özgürlüklerine duyarlı Baroların ve sivil toplum örgütlerinin yaptıkları barış ve demokrasi çağrılarına kulak tıkayanların, imha politikası izleyen savaş kışkırtıcılarının sözlerini dinlemesi, seçilmiş belediye başkanlarının, milletvekillerinin, gazetecilerin, avukatların ve daha pek çok kişinin gözaltı, tutuklama ve ceza tehdidiyle karşı karşıya bırakılması, bu olayın yaşanmasına sebebiyet vermiştir. Bizim ortak beklentimiz, silahların derhal susturularak evrensel hukuk ilkeleri çerçevesinde soruna yaklaşılması, demokrasi ve barış ortamının bir an önce tesisidir.

Sorunun sadece bir asayiş sorunu olmadığı, ekonomik, sosyal ve kültürel pek çok boyutunun olduğu, bugüne kadar yaşanan ölümlerin, sorunun çözümüne hiçbir katkı sunmadığı gibi, tam tersine toplumdaki kutuplaşmayı arttırarak çözümü daha da zorlaştırdığı, artık gözleri kör ve kulakları sağır olanlar tarafından dahi bilinmektedir.

Daha önce bölgeyi BBG evi gibi izlediklerini söyleyenlerin, güçlü bir askeri istihbarata ve son derece gelişmiş teknik imkânlarla rağmen katledilen vatandaşları terörist sanarak vurduklarını söylemeleri kabul edilemez. Bölge baroları olarak bu katliamın tüm faillerinin tespit edilip şeffaf bir yargılama yapılarak en ağır şekilde cezalandırılmaları ve olayda kasıt veya ihmalleri olan kişilerin derhal görevden alınmaları gerektiğine inanıyoruz.

İnsanlarımızın daha çok ölüm daha çok acı yaşamaması için taraflara derhal bu savaşı durdurmaları çağrısında bulunuyoruz. Savaşı durdurmuyorsanız, savaşı bir çözüm olarak görüyorsanız, Cenevre Savaş Hukuku sözleşmelerine uyun ve artık sivilleri katletmeyi durdurun!

Bugüne kadar uygulanan ve sorunun çözümüne hiçbir olumlu katkı sağlamadığı bir kez daha tescillenen güvenlikçi anlayışın terk edilerek askeri operasyonlara son verilmesini, sorunların demokratik, adil ve barışçıl çözümüne yönelik bir acil eylem planı devreye sokularak evrensel hukuk çerçevesi içerisinde çözümü ve müzakerelere kaldığı yerden devam edilmesini,

TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'nun olayı her yönüyle şeffaf ve ivedi bir şekilde araştırıp, sonuçlarını Türkiye kamuoyuyla paylaşmasını,

Başta katliamda yaşamını yitiren insanlarımızın aileleri olmak üzere tüm Türkiye'den özür dilenmesi ve ailelerine tazminat ödenmesini talep ediyor, yaşanan katliamı ve sorumlularını kınıyor, olayda yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet kederli ailelerine başsağlığı diliyoruz.

ŞIRNAK BAROSU

BATMAN BAROSU

AĞRI BAROSU

BİNGÖL BAROSU

BİTLİS BAROSU

HAKKARİ BAROSU

MARDİN BAROSU

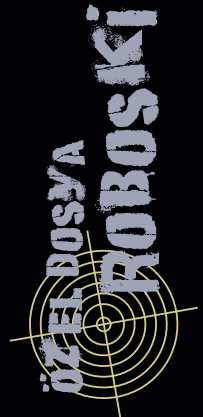
MUŞ BAROSU

SİİRT BAROSU

ŞANLIURFA BAROSU

TUNCELİ BAROSU

VAN BAROSU

Meslek İçi Eğitim Faaliyetlerimiz

Baromuz Meslek İçi Eğitim Komisyonunca stajyerlerimize ve meslektaşlarımıza meslek kuralları, tapu iptal tescil davaları, kamulaştırma ve kamulaştırmaz el atma davaları, 2911 SY yasaya muhalefet, Yeni HMK konulu seminerler verildi.

Bölge Baroları Ülke Gündemini Değerlendirdi

30 Eylül 2012 Tarihinde Bölge Baroları Dönem Sözcüsü Mardin Barosunun ev sahipliğinde düzenlenen Doğu-Güneydoğu Baro Başkanları toplantısında ülke gündemi değerlendirmiş toplantıda müzakere edilen aşağıdaki hususların kamuoyu ile paylaşılmasına karar verilmiştir.

Kürt sorununa güvenlik ve asayiş bakiş açısı ülkeyi kan gölüne çevirmiş, yüzlerce genç bu çatışmalarda yaşamını yitirmiş, yitirmeye de devam etmektedir. Kaygımız ölümlerin daha da artması ve birlikte yaşama arzusunun da geri dönülmez bir şekilde ortadan kalkmasıdır. Bu nedenle bizler bu çatışma sürecinin derhal sonlandırılması için bir kez daha herkesi sağduyulu davranmaya çağırılmaktayız. Geline aşama bir kez daha göstermiştir ki sorun bir güvenlik meselesi değildir. Sorun sosyal, ekonomik, siyasal ve psikolojik yönleri olan bir meseledir. Bu meselenin çözülme yöntemi de dünyadaki benzerlerinden de görüldüğü üzere müzakere yöntemidir. Bu çerçevede bizler Bölge Baroları olarak, Oslo benzeri müzakere sürecinin gecikmeksizin derhal başlatılmasının kaçınılmaz olduğunu düşünmekteyiz. Meselenin tüm aktörlerinin de içinde yer aldığı müzakere süreci, zaman geçirilmeksizin derhal başlatılmalıdır. Bütün önyargılardan arındırılmış bir şekilde, geçmiş dönemlerde yaşanan yol kazalarından da ders alınarak başlatılacak bu sürecin, tüm Türkiye halkları için kaçınılmaz belki de son bir şans olarak görmekteyiz. Bölge Baroları olarak da bu süreçte üzerimize düşecek her türlü görevi yerine getirmeye hazır olduğumuzu bir kez daha yinelemekteyiz.

Giderek artan güven bunalımının ortadan kaldırılması için;

- ŞİDDETE SON VERİLMELİ!

- Müzakere sürecinin yeniden başlatılarak, bu sürece katkı sağlayacak İmralı da dahil tüm aktörlerin katılımı sağlanmalıdır.

- Başta tutuklu meslektaşlarımızın ve tutuklu binlerce Kürt siyasetçinin serbest bırakılmasına yönelik adımlar atılmalı,

- Sivil toplum örgütlerinin yürütmüş olduğu barış faaliyetlerine olanak sağlanmalı, bu çalışmalardan yararlanılmalıdır.

- Çatışan tarafların çatışma alanlarından uzak durmasını, birbirileriyle temas koşullarını ortadan kaldıracak tedbirlerin derhal hayata geçirilmesini, toplumsal barışa giden yolun ilk adımı olarak görmekteyiz.

Keza son dönemlerde çok sayıda güvenlik görevlisi ve sivil yurttaş da PKK tarafından alıkonulmaktadır. Nitekim Hakkari Barosuna bağlı olarak faaliyet gösteren meslektaşımız Abdülmecit TARHAN Yaklaşık 1 aydan bu yana örgüt tarafından alıkonulmuş ve akıbetinden haber alınamamaktadır. Bizler hukuk örgütleri olarak, her ne koşulda olursa olsun her türlü yaşam hakkı ihlali ve kişi güvenliği ve özgürlüğünü tehdit eden her türlü eylemlere karşıyız. Bu çerçevede başta meslektaşımız Abdülmecit TARHAN olmak üzere örgüt tarafından alıkonulan tüm yurttaşların derhal serbest bırakılmasını talep etmekteyiz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

ADİYAMAN BAROSU

KARS BAROSU

AĞRI BAROSU

MARDİN BAROSU

BATMAN BAROSU

MUŞ BAROSU

BİNGÖL BAROSU

SIİRT BAROSU

BİTLİS BAROSU

ŞANLIURFA BAROSU

DİYARBAKIR BAROSU

ŞIRNAK BAROSU

HAKKARİ BAROSU

TUNCELİ BAROSU

İĞDIR BAROSU

VAN BAROSU

Büyük Kaybımız

Değerli meslektaşımız ve abimiz

M. Ali DİNLER

Hakk'ın rahmetine kavuşmuştur.
Ailesine ve tüm meslektaşlarımıza
başsağlığı dileriz.

Uludere'lilere yumruk davası

ADNAN KESKİN/
ANKARA - 26.08.2012

Şırnak'ın Uludere İlçesi'nde F-16 savaş uçakları tarafından 34 köylünün bombalanarak öldürülmesi üzerine başlatılan adli ve idari soruşturma aradan sekiz ay geçmesine rağmen henüz sonuçlanmadı. Bombalama emrinin kim-kimler tarafından verildiği başta olmak üzere birçok sorunun asker ve hükümet tarafından halen yanıtlanmadığı, adli soruşturmayı yürüten Diyarbakır Başsavcivekilliği'nin de kamuoyunun önüne henüz bir karar koymaması "katliamın üzeri örtülüyor" eleştirilerine kaynaklık etmeyi sürdürüyor. Bombalamadan sonra Güzyazakı köyüne taziyeye giden dönemde Uludere Kaymakamı Naif Yavuz'a yönelik yumruklu ve taşlı saldırıyla ilgili soruşturmada, tartışmalı bir fezlekeyle karar aşamasına gelindiği ortaya çıktı.

soruşturmada gelinen aşamaya ilgili Taraf'a şu bilgileri verdi: "Türkiye'de hukukta istisna olması gereken şeyler, genel kural oluyor. Gizlilik silahı da bizim dosyamızda böyle kullanılıyor. Fezleke örneğine, dosyaya bakamıyoruz. Şimdi Şırnak'a giden dosyadaki gizlilik, dava açılana kadar da sürecektir. Dosyayı incelemeye gizlilik kararı nedeniyle halen izin verilmiyor. Ancak, konuyu savcılıkla gördüğüm. Bana verilen bilgi, eylemin 'adam öldürmeye tam teşebbüs' suçlu olarak değerlendirildiği ve bu suçun ağır ceza kapsamında olması nedeniyle fezlekenin Şırnak Başsavcılığı'na gönderildiği yönünde." Saldırı davası yolda Fezlekenin Şırnak Başsavcılığı'nda olduğunu söyleyen Elçi, "Başsavcılık, bu fezlekeye dayanarak hazırlayacağı iddianameyi yazıp mahkemeye verecek. Uludere Savcılığı'nın olayı öldürmeye tam teşebbüs olarak değerlendirmesi, dosya içeriği olayın oluş şekli dikkate alındığında yanlıştır" dedi. "Öldürmeye teşebbüs yok" Hiç kimsenin kaymakama yapılan saldırısı kabul etmeyeceğini dile getiren Avukat Elçi, şöyle devam

etti: "34 kişinin insanlık dışı şekilde öldürülmesi, o şekilde evlere getirilmesi, vurulduktan sonra da ilgisizlik dikkate alınmıyorken halkın galeyana gelmesi söz konusu oldu. Bu tür öfkelerin dinde yeri vardır. Hiçbir insan, kaymakamın taziyeye gitmesinden dolayı dövmesini tasvip etmez. Evet, doğru birçok genel galeyana geldi, kaymakamın üstüne yürüyüp dövmeke istedi belki ama sayıca çok daha fazla köylü de kaymakamı bu saldırıdan kurtarmaya, tepkiyi yatıştırıp önlemeye çalışmız, bu görüntüler de unutulmasın. Savcılık fezlekesinde yapılan tesbit hukukun zorlanması demektir. Burada öldürmeye tam teşebbüs asla söz konusu değildir. O gençleri tutuklayabilmek, içeride tutabilmek, tüm köylülere gözdağı verebilmek için soruşturmayı böyle başlatıp böyle bitirmek istediler.

Herkesin vicdanını rencide eden olay ortada iken, bana insani tepki gösteren bu kişiler fiilden-dayaktan dolayı soruşturma açılması gerekirken, bu gençlerin uzun süre içeride tutulduktan sonra böylesine ağır cezaya muhatap kılınmak istenmesi vicdanları tekrar kanatmıştır. Bu kadar vahim katliam ortada iken hukukta insanlık de olması gerekiyor." Elçi: Uludere katliamı soruşturması unutuldu Avukat Nusirevan Elçi, çocuk yaşta katiller dahil 34 köylünün bombalarla parçalanmasıyla ilgili soruşturmanın sonuçlandırılmamasına tepki gösterdi: "Bizim dosyamızda yapılan hızlı ve etkili tavır, en ağır ceza istemi tüm bu hassasiyetler neden köylüleri öldüren yetkili-sorumlularla ilgili soruşturmada gösterilmiyor? Ortada bu kadar vahim bir olay varken, o acıyla tepki gösterenlere bu ceza reva görülmesi hangi hukukla hangi vicdanla açıklanabilir?"

Legal Bir Yoksulluğun Resmidir Roboski
"ölüme evet, aşağılığa hayır
aza evet, ama dilenmeye hayır..."muhammed (as)

mavi buzul bir gecenin, çırılçıplak koynunda
ölümcül vadilerden geçtiler
bıçak sırtı uçurumlardan
sarp patikalardan
çekilmiş tel örgüleri ürkekçe aşarak
ve parmak uçlarında sekerek diken üstü
hayın gecelerin ol kadim şerrinden
sessiz-sedasız
ve tutuşarak, aslan ağzındaki ekmeğin
zorlu, çetrefil kavgasına
ve ezmek için yokluk belasının
ejderha dişlerini bir nebze olsun
serlerinden göçtüler...

kaçakçılık değildir ulan, eşkıyalık hiç değil!
legal bir yoksulluğun, us'unuzdaki resmidir!

bir dirhemlik umut
bir avuç dolusu düş
ve bir lokma sıcak tandır uğruna
düşüverdiler ise irak-uzun yollara
vurdular ise gülendam yüzlerini
yol vermeyen o heybetli dağlara
kar beyazlığına dağılmış ve yakılmış cesetleri
ve paramparça gövdeleriyle
döndüler ise

günahkar bir seher vaktinde, sınırlardan içre
karga tulumba sarınıp, sarmalanıp
battaniyelere, un çuvallarına
ve tahta sedyelerde, yalın ellerle
ve katır sırtlarında
ve römorklarda

ve kurşun ağırlığı çökmüş felç omuzlarda
taşındılar ise

şu milenyum çağında binbir zahmetle
insafsız heronlarınızın
ve ithal jetlerinizin eseridir bunca kepezelik
kudretinizle övünün!

öleyorgun katırların, lime lime olmuş atların
otuz dört yeniyetme bigünah köylünün
pahası, albenisi yok ki o rezil katınızda
taş parçası sığ yüreklerinizde, adları olsun!

oysa ki

dili mimlenmiş

ve nice t/uzaklara meyyal bir garip coğrafyanın

fukara çocuklarıdır onlar

elleri-kolları kördüğüm bağlı

ve her daim dağlı yürekleriyle

ocaklarından eksik olmaz

gözyaşları, matemleriyle

arkasız yurttaşlarıdır ve yarinsız

çiçekleri kan açmış, bu cinnet artığı toprakların.

ve onlar ki;

boynumda şahdamarımdır dört mevsim

kaynayan damarlarımda arter

ve yırtılan retinasıdır göz bebeklerimin...

ez bımırım looo

ez bımırım...

2012/Alparslan Akdağ